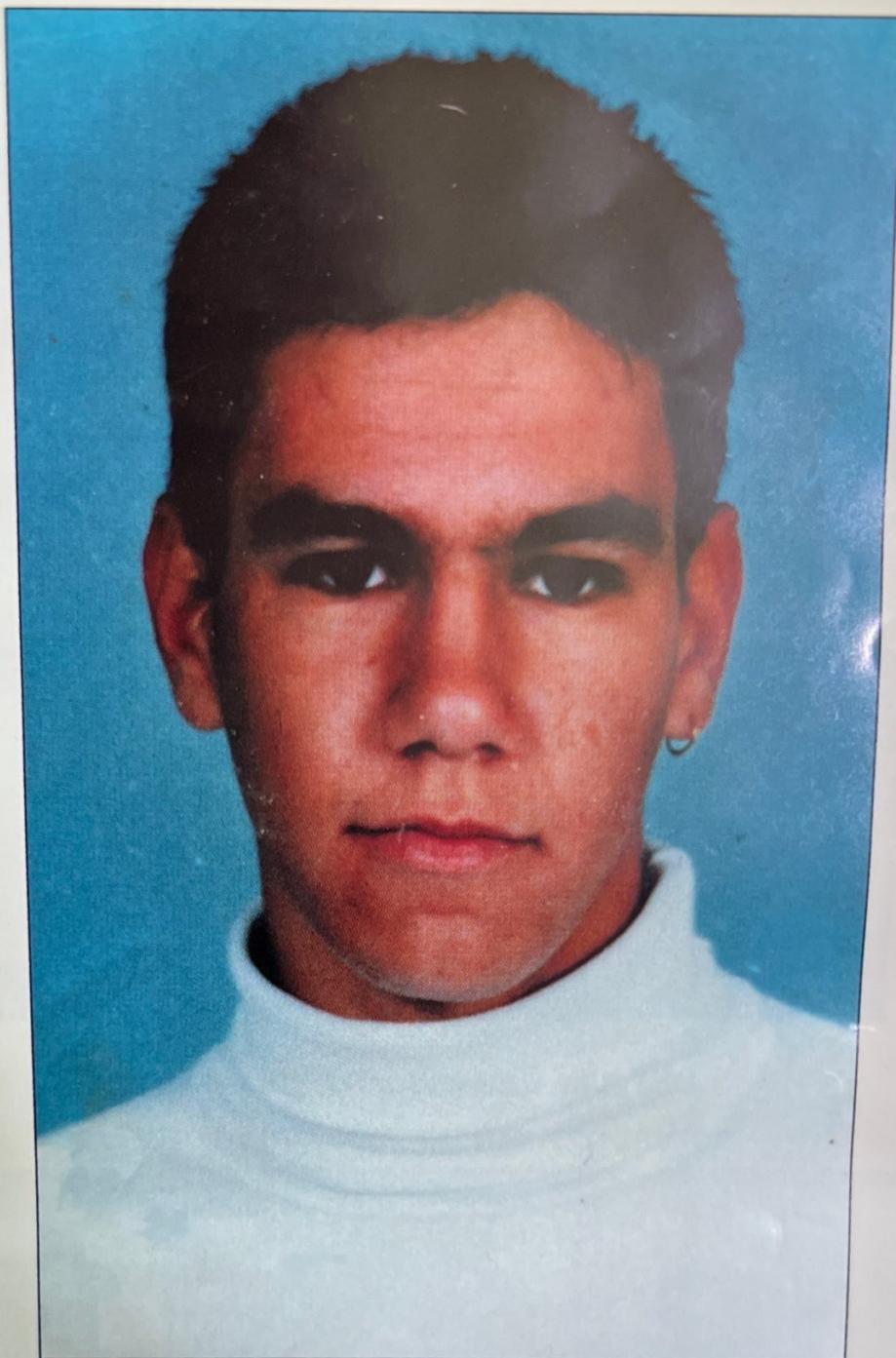

3 ה'קה

צ ב י ק ה

נולד ב־י"ז בטבת תשל"ו 21.12.75

למד בבני"ס יסודי "בארי", בחט"ב "אחרון הבילויים" ובתיכון "עמית עמלי" במגמה גאוגרפית.

התגייס ב־31.7.94 לחטיבת גבעתי לגדוד "שקד", שירת כשמונה חודשים.

נהרג ברצועת עזה, ליד כפר דרום, בפיגוע איבה באוטובוס בדרכו לבסיסו ב־ט' בניסן תשנ"ה, 9.4.95.
בן 19 היה בנפלו.

חובא למנוחות בבית העלמין הצבאי בראשון-לציון ב־10.4.95.

ת.ו.צ.ב.ה.

ילדנו הקט, ילדנו הרך
צביקה שלנו היקר כל כך.
איה אתה עכשיו?

בני יקירי, דמעות חונקות את גרוני
מהיום בו הלכת אני אינני אני.
בני יקירי, צעק לעברי, האר לי הדרך אליך,
בני יקירי, זועקת אליך מעמקי נשמתי
חולמת עליך קורא לי בשמי - אמא, אמא שלי.

ילד קטן, ילד שלי אותך לא שוכח גם בשנתי.
הצער והיגון קשים לי מנשוא
מתי הראה אותך לידי, מתי נפגש אתה ואני
מתי אשמע אותך, ילדי, קורא לי בלחש ואומר -
אבא, זה אני.

אמא ואבא

בעיה

הננו מתכבדים להזמין את כבי וב"ב
להשתתף בטנס

הכנסת בנו

צבי

לבריתו של אברהם אבינו

המילה תתקיים ביום ראשון. כ"ד טבת תשל"ו

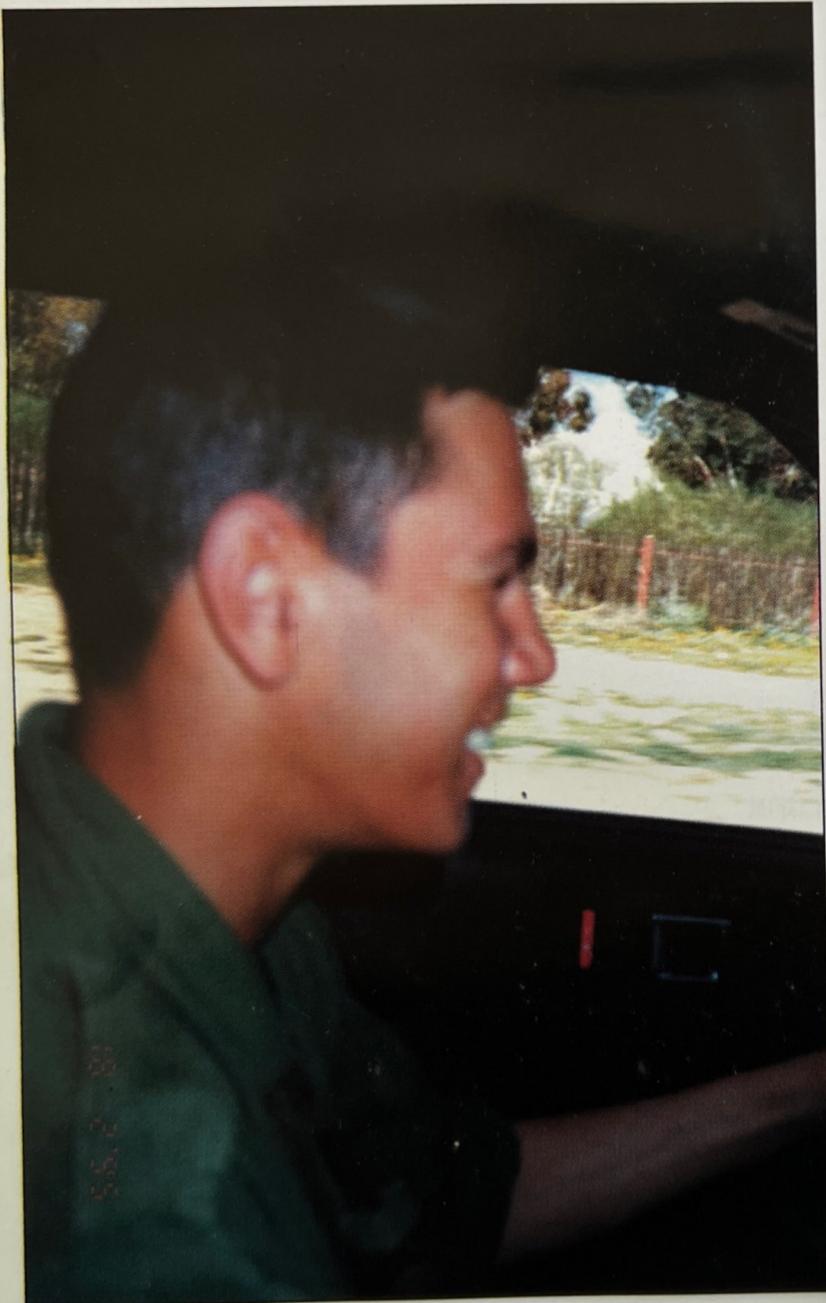
28.12.75 בשעה 15.30

בבית הכנסת של בית החולים, אסף הרופא, צריפין

בכבוד רב

חנה אח"ק נרקט

לא הוא, עוד שם או תמונה על הקיר
לא עוד קורבן במדינת מרצחים.
צביקה הוא בן ואח, חבר וידיד,
צביקה הוא סמל לאיך שצריך.
איך שצריך להיות בן אדם,
מלא בשמחה, בחמלה, אהבה,
מלא הוא באושר ויד רחבה,
מלא הוא בחן ונשמה טהורה.
אך מה הוא נורא מקרה שקרה,
צביקה שלנו הלך במהרה.
אך אל נא תדאג חבר או ידיד,
כי צביקה איתנו תמיד, כן תמיד.
אז בזאת אשבע קבל עם ועדה
לא נשכח אותך צביקה - חבר נשמה.

לא ימוש זכרונו מליבי לעולם

ממישהו קרוב

לאחי, היקר לי מכל

אני יושבת בוכה וחושבת עליך, עלינו, מחפשת מילים לתאר את הקשר ביננו, שהרי אנו לא היינו זקוקים למילים בכדי להבין אחד את השני; רק מבט, חיוך או תנועה והכל היה מובן. תמיד הלכנו ביחד, אחד לצידו של השני, תומכים וחבוקים באהבה ובהערצה.

אותו יום ראשון בו נפרדנו כשהלכת לצבא, התקשרת מהדרך ואמרתי לך שתשמור על עצמך ושתזכור שאוהבים אותך ואני תמיד איתך.

אחרי מסי שעות חרב עלי עולמי, נסעתי לחפש אותך בין הפצועים בבית החולים. התחננתי שיאמרו לי היכן אתה, התפללתי בכל כוחותי שאראה אותך, שהכל יהיה בסדר ושנחזור ביחד הביתה. הייתי מוכנה להקריב הכל למענך, שתהייה על ידנו כמו תמיד, עם החיוך והאושר האין סופי שהענקת לנו - היית האור בחיינו.

עכשיו הכל כבה וחושך... חושך בנשמה.

אני ממשיכה בקושי לחיות ותמיד להזכר בך כשהדמעות אותי חונקות, עם הכאב שאין לו סוף והגעגועים שאינם מרפים. חולמת עליך כל ליל ורואה אותך חי וגדל.

דמותך אותי לנצח תמשיך ללוות, ונשאר לי רק לקוות שטוב לך שם ולידך שמור מקומי.

אוהבת אותך לעד
יפית

אני יושבת בוכה וחושבת עליך
מחפשת מילים לתאר את הקשר ביננו
שהרי אנו לא היינו זקוקים למילים
בכדי להבין אחד את השני; רק מבט, חיוך
או תנועה והכל היה מובן. תמיד הלכנו
ביחד, אחד לצידו של השני, תומכים וחבוקים
באהבה ובהערצה.

אותו יום ראשון בו נפרדנו כשהלכת לצבא,
התקשרת מהדרך ואמרתי לך שתשמור על
עצמך ושתזכור שאוהבים אותך ואני תמיד
איתך.

אחרי מסי שעות חרב עלי עולמי, נסעתי
לחפש אותך בין הפצועים בבית החולים.
התחננתי שיאמרו לי היכן אתה, התפללתי
בכל כוחותי שאראה אותך, שהכל יהיה
בסדר ושנחזור ביחד הביתה. הייתי מוכנה
להקריב הכל למענך, שתהייה על ידנו כמו
תמיד, עם החיוך והאושר האין סופי שהענקת
לנו - היית האור בחיינו.

עכשיו הכל כבה וחושך... חושך בנשמה.

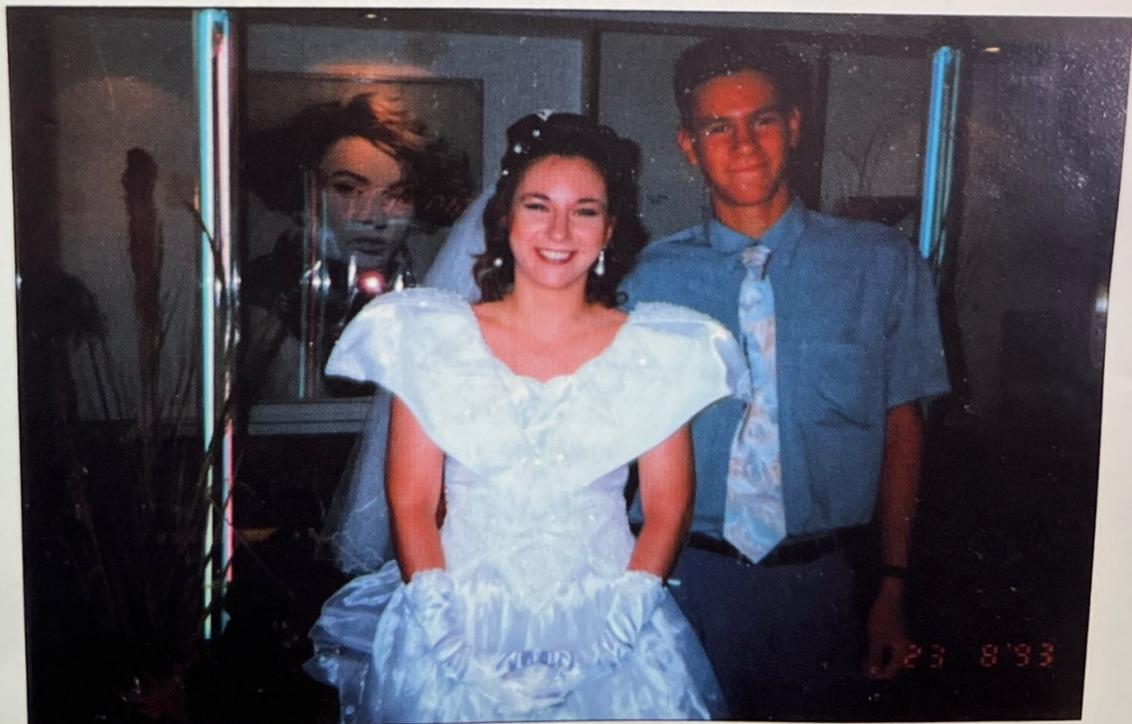
אני ממשיכה בקושי לחיות ותמיד להזכר בך
כשהדמעות אותי חונקות, עם הכאב שאין
לו סוף והגעגועים שאינם מרפים. חולמת
עליך כל ליל ורואה אותך חי וגדל.

דמותך אותי לנצח תמשיך ללוות, ונשאר לי
רק לקוות שטוב לך שם ולידך שמור מקומי.

אוהבת אותך לעד
יפית

צביקה ויפית

צביקה ואיריס

צביקה

כארז הלבנון תמיר, נאה וכה יפה
ותמיד עם בת צחוק בזוית הפה.
שלא ידע תלונה ודמע גם אם היה במקצת קשה.
יושב בפינת הכורסא, שקט, צנוע ועונה בחצי פה,
ותמיד מחבק מחובק עם זו שכה אהב ולשי צנוע תמיד לה דאג
וכשמה שני, כך לא ניתן בחיבוקם להעביר ביניהם את חוט השני.
ופיתאום כרעם ביום בהיר ללא אזהרה ואומר
במלאות 19 אביבים מאושרים בחיידך,
קרדום מרצחים מוטט את חלום חיידך.
ניגדע פתיל האושר ואותנו הותרת לעולמי עד עם זכרונות בלבד.
והלב, מסרב להאמין, דואב ובגעגועים אליך שואף,
והעיניים מביטות בזעם לכל פינה ועבר,
אולי בכל זאת דמותך תופיע,
מאי שם מפונה נידחת,
אם בת צחוק ניצחת,
מחלום בלהות, שאין לו סוף ומעוף.
או אלוהים, מדוע העולם כה אכזר,
מדוע קטפת פרח מלבב זה
ואל שמי התכלת לקחת עלם כה יפה, כה נאה,
מדוע הותרת אם, אב, משפחה ביגון אבל וסבל.
ואתה זה במרומים, שברמז ברור לא הזהרתנו,
ורק לפני יומיים לארוחת פרידה הובלתנו,
והאם לא יכולת לרמוז ולו ברמז קל
על שעומד לקרות לצביקה - היקר לנו.
וצביקה, אתה על משכבך שוכב, נח
וודאי קצת צוחק, קצת מחיידך ודמעה על לחי שופך
מצפה, ממתין, שנופיע כולנו ביחד
ובחיבוק ודמע נאמר אולי זה חלום
כמו תמיד בסופו של כל יום.
אך זכור, בליבנו זכרוןך תמיד לעד ישאר
ודמותך לזכרון עולם לעינינו תמיד תופיע מרגיע
כמו בעבר, עם עם בת צחוק בזוית הפה
מחבק, מחובק עם כל יקירך עד אין סוף עד עולם.
ואין ספק שדמותך, ליבך הצח, זך, בגן העדן לעולמי עד יפרח.

מהדודים, מוקירי זכרך - טובה ופיני

צביקה, בן דודנו

עלם חן בן זכר יחיד בין ארבע בנות
היית וביד מרצחים בדרכך לבסיס
נקטפת.

רק זכרונות ממך השארת ילד טוב,
שקט, חייכן וצנוע.

לא נשכח את יום שישי האחרון, בו
לארוחת ערב הוזמנו, כאילו כיוון
אלוהים את הפרידה שלך מכולנו.

דמותך מעינינו לא תשכח וכך נזכור
אותך צביקה שלנו.

חגית וחן

צביקה...

נקטף עוד פרח
והוא לא יצמח.
כמו כוכב שנפל,
היית אתה -
צביקה.

התגייסת עם חיוך על השפתיים
והיית עם הרבה אור בעיניים.
כדור או פיצוץ אותך קטל
והכל לתהום נפל.
אותו חייל,
היית אתה -
צביקה.

לצביקה, בן אחותי

הזמן שחלף מאז האסון
אינו מכהה את הכאב.
ההפך הוא הנכון - הכאב גובר
מיום ליום, ודמותך השקטה והחייכנית
תעמוד תמיד מול עיני.
ביישן היית ולמרות ביישנותך הגעת
לפסגות ובכל דבר שהגעת אליו היית מצויין.

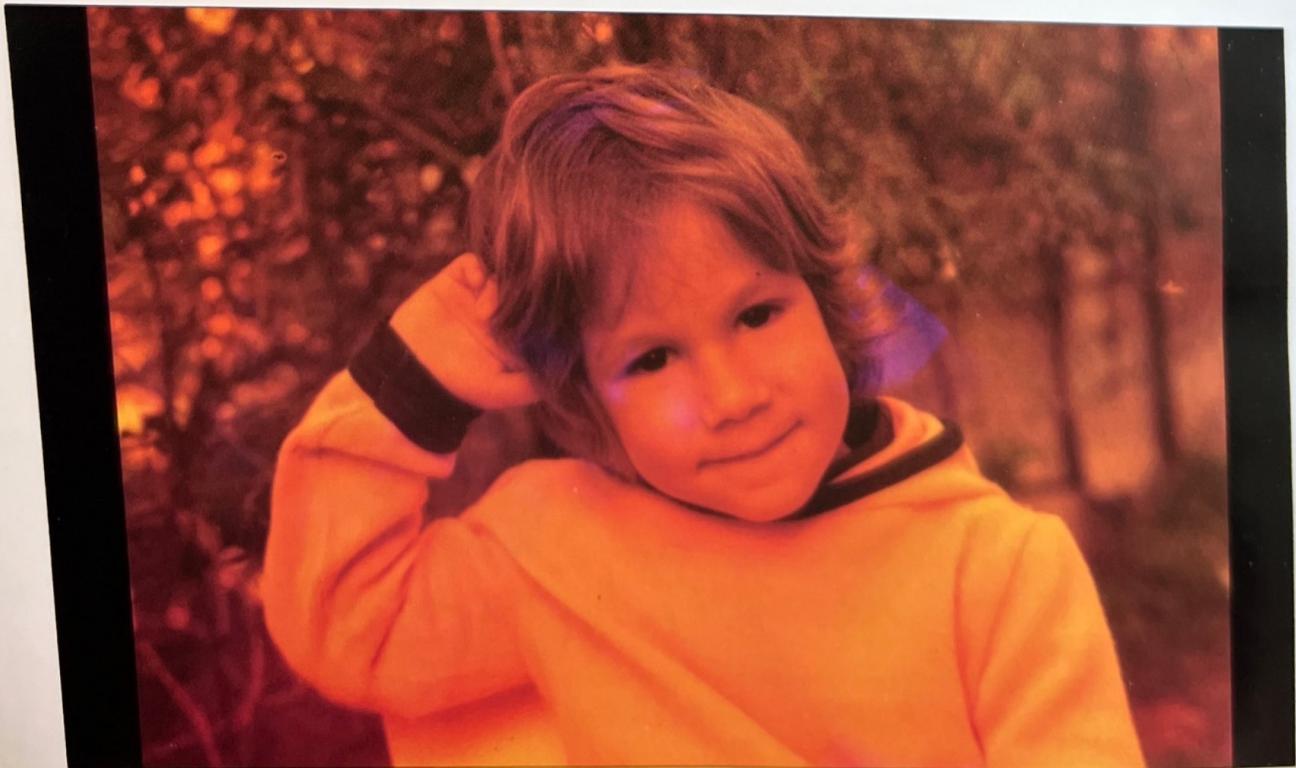
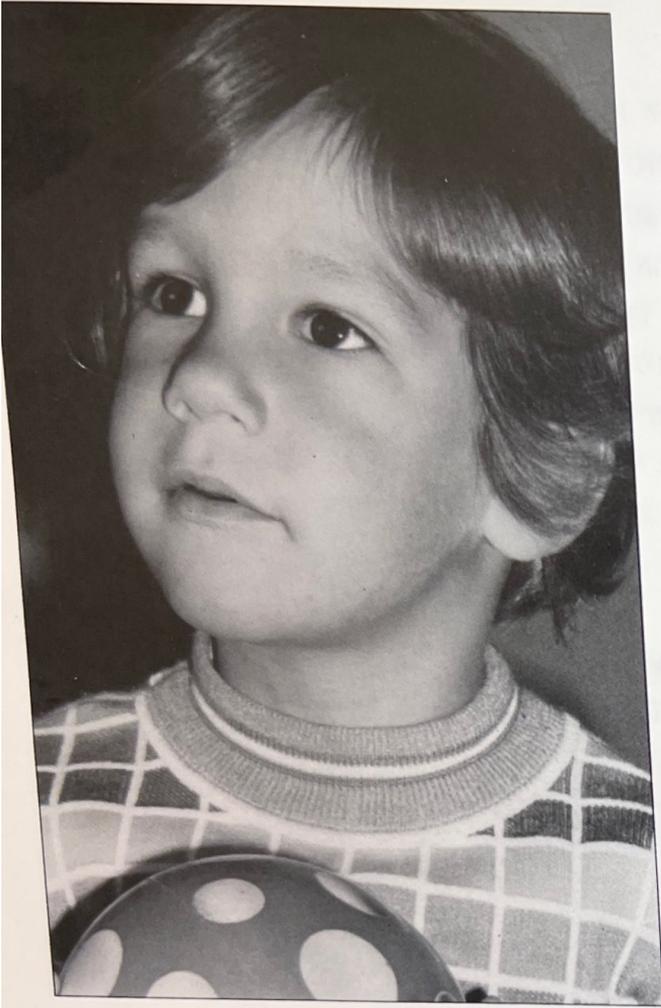
בגרת בשנים ובגרותך בלטה לעין,
קשה לומר "זכרונו-לברכה",
כי התנהגותך ומעשייך היו בעצם ברכה אמיתית.

צביקה,
מועקת השכול אינה מרפה ודמותך תהא אצלי תמיד
שמורה.

קשה, קשה לי
חיה

ועכשיו הבוקר לא יאיר איתך
והשמש לא תזרח בשבילך.
כי אותו כוכב שנפל -
אותו ילד,
אותו חייל,
היית אתה -
צביקה.
איתנו לעד תישאר.

רונית, רן, גיא
חיה ושוקי (דודים)

קשה לי לכתוב על צביקה - ויכולתי למלא מחברת שלמה
כי איך אפשר להגיד על צביקה את המילה - היה ואיננו עוד.
זוכרת אני את צביקה ילד קטן ויפה עיניים שחורות ופנים עגולות בא לגני עם אמא חנה - מפוחדת יותר
ממנו והיא הסתכלה אלי ואמרה - הבאתי לך את אוצרי - שמרי עליו.
מיום שצביקה הגיע לגני - התאהבנו בו - ילד שתמיד חיך - ילד שויתר על הצעצוע - רק שלא יריבו - והוא
בעצמו היה הצעצוע של הגן - כל ילד רצה לשבת לידו ולהיות חברו - קראתי לו צביקה שלי.
הידידות בין אמא של צביקה והקשרים ביננו ליוו אותו לאורך כל הדרך - וגם כשהלך לגן חובה היה בא
לבקר בגן וכן הלאה - וכשהתגייס לצבא סיפרה לי אימו צביקה שלך חייל בגבעתי - שמחתי מאוד - אבל
דאגתי באותה מידה והתפללתי - אלוהים שמור על החיילים שלנו ובמיוחד על צביקה שלי - ואלוהים לא
שמע את תפילתי.

יהי זיכרו ברוך

מהגנת הראשונה שלו - חנה

פתאום, הכל בלשון עבר,
הקול רועד,
הלב כואב.
לכתוב על צביקה ולא אל צביקה.
"העננים הרחיקו נדוד
חשבתי לבלתי שוב
אבל חזרו אלי" - ואתה...?

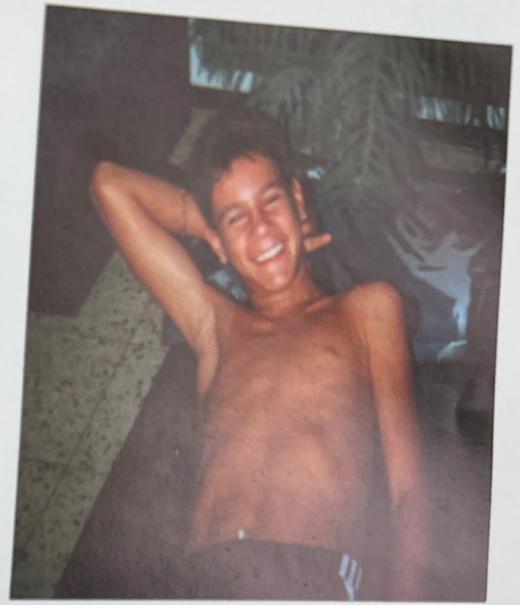
ב"בארי" זוכרים אותך,
זוכרים את עינייך היפות
את החיוך שובה הלב
את קומתך הנאה והמתמרת
זוכרים אותך, ילד יפה שלנו,
יפי אופייך חיבב אותך על חבריך
ועל המורות.
מוקף בבנות, בבנים
(כן! כן! כבר בביה"ס היסודי זה התחיל...)

תמיד מעורב בפעילות החברתית
מסגרת הלימוד הייתה ברורה לך
כבדת את המורים
נענית לאתגרים
והיית נכון תמיד.

כתלמיד בעיות התנהגות ובעיות משמעת
לא נרשמו לך
צויינו הערכות לשבח על התנהגותך.

ואסיים מתוך שירו של י. פיכמן
"ככת עופות דמומה תרחץ
עלי שדות אדמו בלב מרחב
הקצה בשביל קרנה חלקה שכוחה
אך מישהו הלך ולא ישוב
וכה כאוב הקסם בלעדיו עם חשכה".

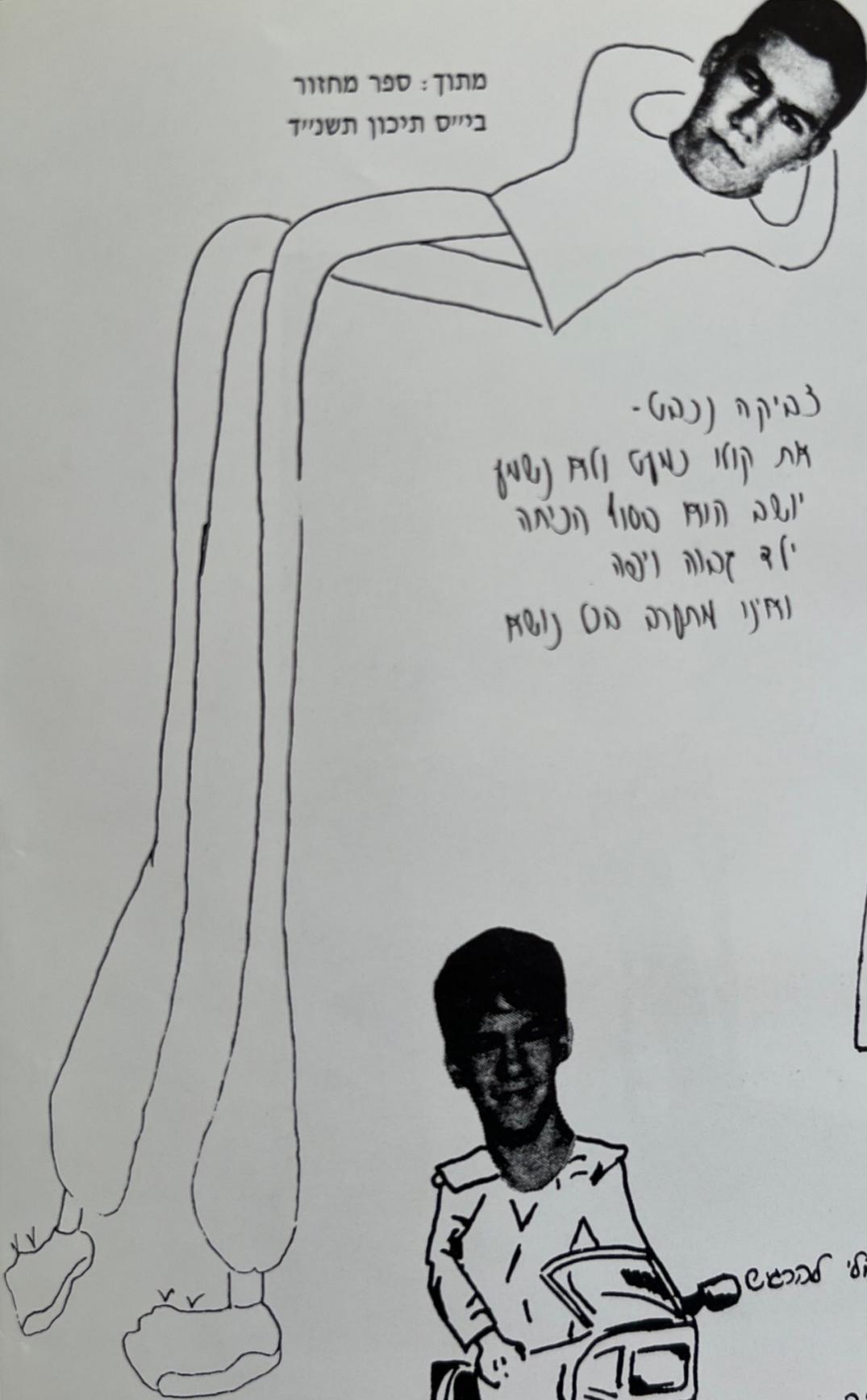
מהמחנכת רחל ברוטמן
בי"ס יסודי "בארי"

עליה לתורה

מתוך: ספר מחזור
בי"ס תיכון תשנ"ד

זביקה נכהט -
את קוזו נאקס וואו נשטען
'ושה הווא סטול הנחה
'וד זכוה ו'שה
ווצני מתקנה הט נשטא

זביקה נכהט

י'דז שקט ואביש
אשר פתאלו צמח ק'ע אנהשש
זבאז אחתיק
א'ת בק'ות א'ה'ים
אקש'ים אט אקשיב

מתוך: ספר מחזור
חטי"ב תשנ"א

מה אברך

(רחל שפירא)

מה אברך לו, במה יבורך
זה הילד - שאל המלאך.

וברך לו חיוך שכמוהו כאור,
וברך לו עינים גדולות ורואות
לתפוש בן כל פרח וחי וציפור
ולב להרגיש בו את כל המראות.

מה אברך לו, במה יבורך
זה הילד - שאל המלאך.

וברך לו רגליים לרקוד עד אין סוף
ונפש לזכור בה את כל הלחנים
ויד האוספת צדפים עלי חוף
ואוזן קשובה לגדולים וקטנים.

מה אברך לו, במה יבורך
זה העלם - שאל המלאך.

מה אברך לו, במה יבורך
זה הילד העלם הרך.
הנער הזה - עכשיו מלאך.
לא עוד יברכהו, לא עוד יבורך.

אלוהים אלוהים, אלוהים!
לו אך ברכת לו - חיים.

תחילת בוכים

(אברהם חלפי)

תחילה בוכים
אחר־כך הבכי מתאבן.
אחר־כך זוכרים דבר אחד ויחיד:
את נפילת הבן.

ואין אומרים דבר.
או מדברים על גשם ועל מה־נשמע.
ועל משהו עוד. ועוד על משהו.
והאוזן בין כה לא תשמע.

ושותקים.
וקמים מהכסא. ויושבים. וקמים. ושוב.
ויודעים דבר אחד ויחיד:
לא ישוב.

צביקה, שם שהתאים בדיוק לדמותך היפה.
כל שלב בחייך הייתי איתך, בשלט מרחוק ומעט מקרוב,
כחברה של אימך.

לידתך הקשה והמון שמחה שאחרי שתי בנות - בן.
חוויות גדולך, ימי הולדתך ובר המצווה שחגגנו יחד.
כיצד התמלאתי פליאה בראותי אותך עם חברה, בגרת ואתה
במדי צבא גבוה ויפה.

ואני מחזקת בטלפונים את אימך בפחדיה לשלומך כל הבית
סבב סביבך.

לפתע דמותך מולי בעיתון בפיגוע מחבלים באוטובוס בדרך
חזרה לבסיס נפלת, איזה הלם.

דמותך תמיד מופיעה מול עינינו, תמיד תשאר צעיר לנצח
נער בן 19 שנים.

ולנו השארת כאן להתמודד עם השכול.

ממני

רומה

לזכרו של צביקה

ימים עוברים, שבועות חולפים ואיננו יכולים לדבר עליך בלשון עבר.
למה? ובגודל הזעקה כן רבה הריקנות ותחושת חוסר האונים. צחוקך נדם ואתה
חייל צעיר לנצח.

צביקה, או כמו שכיננו אותך בילדותך צביקושי, לנצח תכרת בזכרוננו עם צחוקך
הנצחי, חביבותך, נמוסיך והתנהגותך. הם ילוו אותנו ויזכירו לנו את דמותך.
ואם אני צריכה לצייר תמונה אחת הזכורה לי מילדותך אני רואה אותך,
צביקושי ילד רזה וגבוה, זולל בננות, מתגלגל על השטיח עם סקזור, ומשחק עם
כלבך, ספק נאבק ספק משחק.
וכמובן החיוך אינו מרפה ממך ואת כולנו היית "מדביק" בעליזות ובמשחקים
אלה.

ואם לא ידעת, כבר מימים אלה של נערותך הייתה לך כלה צעירה - אביטל -
ילדה קטנה עם הערצה גדולה לך, צביקושי.
נקטפת כפרח רענן בראשית פריחתו, מלאך היית.
ועתה השארת את הוריד, כיתומים את אחיותיך וקורביך מבכים את חסרוך
וממאנים להנחם.
כל שנשאר לנו הוא זכרון מילדותך ונערותך.

לנצח נזכור אותך צביקושי שלנו

שרה פרידלנדר

לבכות לך

מילים ולחן: אביב גפן

אני הולך לבכות לך
תהיה חזק למעלה
געגועי
כמו דלתות שנפתחות בלילה

לנצח אחי
אזכור אותך תמיד
ונפגש בסוף אתה יודע
יש לי חברים
אבל גם הם כבים
אל מול אורך המשגע

כשעצובים
הולכים לים לכן הים מלוח
וזה עצוב
שלהחזיר ציוד אפשר
לא געגוע

לנצח אחי
אזכור אותך תמיד
וניפגש בסוף
אתה יודע
יש לי חברים
אבל גם הם כבים
אל מול אורך המשגע

וכמו הגלים אנחנו מתנפצים
אל המזח אל החיים

מכתב לחבר

חבר שהיה, חבר שהלך, חבר שהיה לי כאח.

חבר היני נשבע לעולם לא אשכח.

לא אשכח החיוך, לא אשכח השמחה.

לא אשכח היום בו היכרתיך לראשונה.

פניך האירו כלפיד ביד לוחם היוצא למלחמה

ועינייך קרנו אושר ושמחה.

אך ביום בו הלכת כבה הלפיד, דעכה השמחה והאושר אזל.

ומה שנשאר בלעדיך אחי לא שווה הפרוטה וגם לא מחלקה.

אך ננטוש החרוז כי לא היה לתאר את העצב שבלב מסתתר.

אז אומר לך אחי במילות עם ופשטות,

כמה אני שמח, שזכיתי לגרום לך שמחה בדבר שאהבת ורצית לעשות,

ועד כמה אני שמח שהספקתי להכיר אותך כי זה היה ממש תענוג

אך אני מצטער וכואב לי בלב, שהלכת בדמי ימיך בחור צעיר, תמיר ויפה.

ואחריך הותרת משפחה כאובה, עצובה, מלאת צער ושכול.

אומר הכתוב: "טוב לרשע ורע לצדיק"

אך מוסיף ואומר בעולם הזה.

אך בעולם הבא טוב לו לצדיק ורע מאוד לרשע.

מי יתן ונשמתך תשכון עימנו לעד,

תישכון במנוחת עולמים.

בזאת אסיים ואומר לצביקה אחי,

שלום ולהתראות במקום בו כולם מתראים.

הכאב

הכאב הוא מילה לעיתים מאמר,

הכאב יש ימים גבוה כמו הר.

אך אם על ראשו, יפול ילד קט

יגרום לעצמו חבורה, פצע קל

יחלוף הכאב כמו כלל לא היה.

כי כאב הוא כמו רוח, כמו סערה.

אך כאב שבלב לחלוף לא יוכל

כי לא ממכה, חבורה הוא נוצר

הכאב שבלב הוא עמוק ונבל,

אהבה אמיתית לגרום לו תוכל,

לקרוע הלב, לטרטר הנשמה,

כי כאב שבלב, הוא כאב אהבה.

לצביקה - תהא נשמתך צרורה בצרור החיים

ממישהו קרוב

לצביקה שלי!

כך נפתחו כל המכתבים שכתבתי אליך, כל המכתבים מלאי האהבה והרגש שנכתבו במיוחד בשבילך. כל המילים הכתובות יפות הן ומלאות אהבה, אך האהבה הגדולה באמת נמצאת בין השורות והמילים, ואף פעם לא תדע עד כמה אני באמת אוהבת אותך.

האהבה הגדולה הזו החלה ביום שנפגשנו 12.12.93, זה היה במסיבה של הביי"ס שלך ואני הגעתי לשם במקרה עם ענבר, ששיכנעה אותי לבוא. רקדנו וצחקנו ואז... ראיתי אותך עומד בפניה גבוה ויפה עם עיניים חומות והתאהבתי. חודש שלם ניסיתי לברר את שימך ואם יש לך חברה. והימים עברו עלי בחלומות בהקיץ, שאנחנו חברים ומבלים יחד ולא האמנתי שחלום זה יתגשם. והוא התגשם ברגע שהחלטתי להתקשר אליך ולהגיד לך שמצאת חן בעיני ואני רוצה להכיר אותך. עשיתי זאת ואת שיחת הטלפון הזו אני לא אשכח לעולם, באותה שיחה דיברנו כאילו הכרנו כבר לפני שנים, היית כל כך נחמד והרגעת אותי שזה בסדר שהתקשרתי. אחרי יום נפגשנו וביום שישי באותו שבוע כבר יצאנו בפעם הראשונה. מאותו יום בו היכרתי אותך השתנו חיי לבלי הכר. כל יום שעבר הבנתי מה זאת באמת אהבה, הבנתי את הרגש הנפלא הזה שגורם לך לרצות לתת לבן אדם אחד את כולך, והבן אדם הזה שלו רציתי לתת את חיי היית אתה - צביקה.

חבר שכמוהו לא יהיה לי לעולם. רציתי לתת לך כל כך הרבה בלי לבקש דבר בתמורה. הספיק לי שאמרת לי שושי (כך קראת לי) אני אוהב אותך. וזהו ידעתי שבחיים האלו אני לא צריכה יותר, הספיקה לי האהבה שלך עליה חייתי שנה ושלושה חודשים כמעט. החוויות שעברתי איתך היו נפלאות אם זה החופשות שלנו באילת, הנסיעה לטבריה עם כל החברים שלך, הבילויים בלונה פארק שגרמו לנו לרצות ולחזור להיות ילדים קטנים בלי צבא, בלי לחצים, בלי דאגות רק עם המון אהבה. אבל הרגעים הנפלאים ביותר שלנו היו כשהיינו לבד בבית שלך או שלי. מחובקים מול הטלוויזיה וחושבים כמה טוב שיש לנו אחד את השני. זה נשמע אולי נדוש או כמו סיפור מהאגדות, אבל זה היה פשוט כך, אהבה שכל אחד יכול לחלום עליה. הייתי מודה לאלוהים כל יום על שנתן לי אותך ומתפללת, שאני אבילה איתך לעד, ובחיים לא ניפרד.

כשהתגייסת לצבא כתבתי לך מכתבים בהם סיפרתי לך עד כמה אני מתגעגעת אליך ורוצה שתחזור הביתה. ותמיד כשהיית חוזר לא ידעתי איך ומה אני יכולה לעשות כדי להנעים את הזמן המועט שאתה נמצא בבית.

כשהיית בצבא הייתי בוכה כל יום מגעגועים אליך וכשהתקשרת הייתי בוכה לך בטלפון. אתה היית מרגיע אותי ואמר לי: "שושי יהיה בסדר, אני אוהב אותך ומתגעגע אליך מאוד, אני מקווה לחזור מהר הביתה." במכתבים שלך כתבת שלא האמנת שאי פעם תתאהב ככה במישהי, שאני כבר חלק ממך וכואב לך בכל פעם שאתה הולך ממני.

אמרתי לך שאני אחכה לך ואין לך מה לדאוג וכתשחזור אני אחבק אותך חזק אלי ואזכיר לך שאני אוהבת אותך.

צבי שלי מי ידע שגיגע היום הארוך הזה, שבו אפרד ממך לעולמים, היום בו יגידו לי שלא אראה אותך יותר ולא אחבק אותך לעולם.

האהבה הגדולה שלי הלכה ביום אחד ולא תשוב. קשה לי לקלוט את העובדה שלא תשוב, כשמתמוננותך אתה מחייך אלי וכאילו אומר שוש הכל יהיה בסדר, אל תדאגי.

אני אוהבת אותך צביקה ותמיד אוהב, איך שלא אמשיך לחיות, ובכל דרך שלא אבחר, תמיד תהיה ותישארו צביקה - האהבה הגדולה והיפה ביותר שהייתה לי בחיי.

שלך בהמון אהבה שני

מלאך שלי

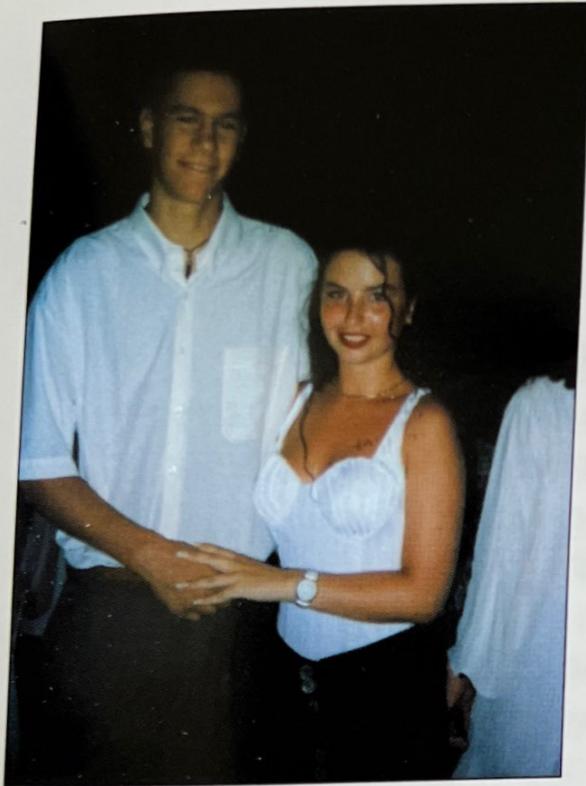
כך קראתי לך וחייכת במבוכה מלאך
כך היית מהיום בו נולדת לאביך ואימך
בתמונות הישנות באלבום רואים שזה כך
ילד קטן ויפה עם פנים של מלאך
וגדלת להיות מלאך בעולם בו אנשים אינם שמים לב לכך.
היית יפה, גבוה ועדין כל כך, מלאך
עם חיוך שכל פעם על פניך נמתח, מלאך.
וכל משימה שעל כתפיד הטילו ביצעת באופן הכי מוצלח, מלאך.
את שני הוריד אהבת, כיבדת והערכת כל-כך מלאך.
את אחיותך הערצת, אהבת והיית להן חבר ואח מלאך.
ואז ביום אחד אלוהים מאיתנו אותך לקח מלאך
ואימך שואלת היכן אתה בני מלאכי,
ואחותך אל השמים זועקת אחי, אחי!
ואני כאן מחכה שתחזור, והלב נקרע
ומהשמים אין דרך חזרה,
אהבנו אותך
כמו שאתה כך, מלאך
אבל נראה מלאכי שאלוהים אהב אותך יותר.

שלך

שני

צביקה שלי,

אני כותבת לך בתקוה, שאי שם, היכן שאתה נמצא אתה רואה ושומע את זעקות נשמת, את הכאב שבליבי ואת חוסר השלווה שבגופי.
צביקה, לעתים כה נדירות מוצאים ידיד אמת, ידיד נפש, אח אמיתי ללא קרבת דם, שמקבל אותך ואוהב אותך ולא שופט אותך ויהי מה וכך היית בשבילי. במהלך שמונה השנים היית לצידי לטוב ולרע בלי לכעוס, לשפוט תמיד רק להקשיב ולעזור.
היום לאחר שישה וחצי חודשים בלעדיך אני מרגישה חסרת אונים. אם מי מדברים? איך מתגברים? הכאב הוא כה חזק שאני מרגישה שהלב מדמם, הראש כואב והגוף רועד.
פעם שמך והמחשבה עלייך היו גורמים לי לחיוך, לאושר, לשמחה ולכל הכעס והכאב שבי להתמוגג. היום שמך גורם לכל גופי לכאוב, לצעוק, לבכות. הגעגועים אליך כה קשים. אומרים שהזמן מרפא אך אותי הוא מחליש.

הגעגועים גוברים מיום והרצון לראותך, לדבר איתך ולספר לך רק גובר. צביקה - אין מילים שיכולים לבטא את מה שאני מרגישה ואת הקשר שלנו, אי אפשר לתאר קשר אמיתי, שמחבר אדם לאדם בלב ובנפש ושני בני אדם אשר מקבלים אחד את השני בדיוק כמו שהם בלי לנסות לשנות שום דבר.

צביקה - אני יכולה להבטיח לך, שאתה נמצא איתי כל דקה שבה אני נושמת וליבי פועם בשביל שנינו. אני עדיין לא יודעת איך אני אעבור את שאר חיי בלי האפשרות להתייעץ איתך על העתיד. אף פעם אני לא אהיה בטוחה שמה שאני עושה נכון בלי עצתך.

מה שנתר לי להגיד, שאתה תמיד איתי למרות שפיזית אתה לא נמצא, בכל מקום אשר אלך ובכל צעד שאעשה אתה תהיה איתי ואני מקווה שיום יבוא ויהיה לי בן והוא יהיה בעל תכונות וערכים טובי לב ואהוב על כולם כשם שהיית אתה.

לא אשכחך לעולם

ואוהבת אותך לנצח "אחי הגדול"

באהבה

מיכל נסתר

אני מנסה לכתוב ומוחק
מחשבות עולות במוחי וממאנות ללכת
התמונות שלנו יחד, הזכרונות
שאינן להם סוף.

צביקה, לכתוב עליך בלשון עבר
זה בלתי אפשרי עבורי.
בשבילי אתה עדיין כאן איתי - אחי!
כמו תמיד מלווים אחד את השני.

אני מנסה לכתוב ומוחק והדף נשאר ריק,
ורק הדמעות בדף מביעות את הכאב.

אורן בורשטיין

מילים או סיפור עליך קשה לי לכתוב, אולי בגלל העובדה שעדיין לא השלמתי עם מותך או אולי שבגלל שסיפור אחד או שניים וזיכרון אחד או שניים אין לי. יש לי הרבה יותר, מהיום הראשון שהכרתי אותך ועד יום לפני מותך.

הסיפור של החברות בינינו התחיל לפני 13 שנים, חברות של חידוש וניתוק. הקשר הזה התחיל ביום הראשון של בית הספר כאשר הייתי לבד בלי חברים ואתה ואורן אימצתם אותי ואמרתם לי להצטרף אליכם. כל בית הספר היסודי היינו בקשר עד שנסעתי לחו"ל לשנתיים ואז ניתק הקשר וכאשר חזרתי מחו"ל שוב חזר והתחדש הקשר בינינו, יצאנו ביחד עם בחורות, אהבנו תקופה מסוימת את אותה הבחורה וזה לא הפריע לנו מלהיות חברים טובים.

כשהתחלנו תיכון הקשר התחזק עוד יותר היית בא לשמוע אותי מנגן, והייתי מבקר הרבה בביתך, בתיכון היינו מבריזים ביחד משיעורים ונוסעים לים, לדוג. ביום שקבלת את הרישיון וגם עוד לפני שהיה לי רישיון נתת לי סיבוב באוטו שלכם "האוניה". לפני הגיוס בילינו יום יום כאשר נסענו שנינו לערד או בים, בדיסקוטקים עם הלבוש המהודר שלך.

החבורה של כולנו היום אבודה ואין לה בכלל תקווה, משהו עיקרי חסר. ביום הגיוס שלך, הראשון מבינינו שהתגייס, כולנו היינו איתך בבקו"ם, כולנו היינו עצובים כי ידענו שתקופה מסוימת, תקופה של בילויים אין סופיים הגיעה לקיצה.

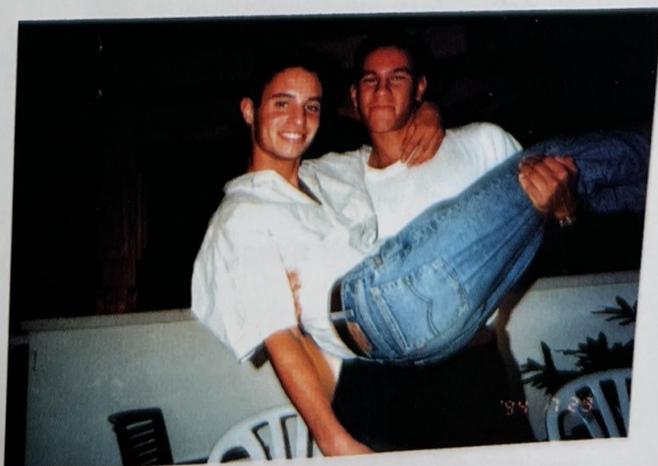
כאשר התקשרת הביתה וסיפרת שרע לך בתחילת הצבא, היינו באים לבקר אותך בכל שבת שנשארת ובשבתות כשהגעת הביתה היינו מחכים לך כולם, אימך ושני בחלון ואנחנו בבתים מחכים לשמוע סיפורים על מה שעובר עליך אבל אתה תמיד אמרת שהכל בסדר. ידענו שהסתגלת לצבא למרות שלא היית מורעל, היית חייל טוב, חייל שקט שאף פעם לא קיטר ולא עשה בעיות.

ביום שישי 7/4/95 נסענו אני אתה ושני לים. ישבנו בים וסיפרת לי כמה לא טוב לכם בעזה ושאתם כל הזמן שומרים כמו כלבים, לא תיארתי לעצמי באותו יום שזאת תהיה הפעם האחרונה שאני אראה אותך. וביום שבת כאשר התקשרת להגיד להתראות שזאת הפעם האחרונה שאדבר איתך.

יום למחרת בשעה 10.00 בלילה באו אלי שתי מדריכות שלי שהכירו אותי וידעו שאני חבר שלך והודיעו לי צביקה נרבט נהרג. ואני בהלם נסעתי להורים שלך וסירבתי לקבל את העובדה. רק למחרת כאשר ראיתי את התמונה שלך בעיתון הבנתי מה קרה, מאז משהו בי ובכולנו מת. משהו שאהבנו בעצמנו הלך ולא יחזור לעולם, עזבת אותנו ללא כל סיבה מוצדקת, ללא התראה, הזיכרון שלך בי חזק יותר ממני. אני אוהב ומתגעגע אליך. אתה חי בי כשם שאני מת איתך.

שלך לנצח,

אוהד

שם באבן

מעשן התותחים
הוא שב אלי נישא קדימה
מחכה עם זר פרחים
לקשט גיבור של אמא
קר, לח היום חמים
האבל נח בנמל הבית
ארבעה לובשי מדים
נושאים אותך, עלה של זית

קול דמעה על הארון
הוא לא יכול היה לדעת
את קולות הנצחון
האדמה תמיד בולעת
תנו לילד כאן לבחור
אותות גבורה, עיטור של ערך
שם באפילת הבור
איפה היא צודקת הדרך?

מי שהיה לא יהיה כוכב רוק,
עדיין לא למד לפרוט על הגיטרה
מי שהיה לא יגיע רחוק,
ילד שאתמול נפרד מבית הספר.
מי שהיה לא ירגיע תינוק,
כי עשרים שנה עדין לא מלאו לו
ועכשיו הוא שם באבן.

זמן רב בילינו יחד, מבייסיס יסודי ועד היום.
המון זכרונות וחוויות קושרים אותנו יחד, מהשטויות שעשינו
בכיתה ועד היופי שבמעמקים. גם בצבא צעדנו באותו המסלול.
ופתאום דרכנו נפרדו.
קשה להאמין, קשה לשאת את הכאב.
אצלי תמיד תשאר מחייך.

ירון ברנר

תשעה חודשים עברו מאז שהלכת והאמת היא שעכשיו אני מתחילה להרגיש בחסרוניך. לא היינו מדברים כל יום וגם לא כל שבוע, אבל כשהיינו מדברים מידי פעם, מתעניינים אחד בשלומו של השני, הייתי מספרת לך הכל, כל מה שעובר עלי ואתה היית מקשיב ומייעץ ותמיד העצות שלך היו נראות לי הכי טובות, כשהיית מחייך אלי, פתאום ידעתי שהכל יסתדר, החיוך היפה הזה שלך, זה שכולם זוכרים, תמיד היה מרגיע אותי.

כולם נורא מתגעגעים אליך וכל הזמן מדברים עליך, הילד היפה, הגבוה, עם החיוך המקסים, הילד שדואג לכולם, שאף פעם לא מתלונן וטוב לו אפילו כשרע. אתה נורא חסר. קשה לי להאמין שהלכת, יש לי כל כך הרבה זכרונות ממך, כל מיני זכרונות שמעלים בי חיוך, כל מיני דברים שעברנו יחד, שאני לעולם לא אשכח.

הפעם הראשונה שהבנתי שזה נכון, שבאמת הלכת, היתה ביומולדת שלי. היומולדת הראשון מאז שהכרנו, שלא התקשרת אלי, ואני חיכיתי לטלפון הזה ממך ופתאום הבנתי שלא תתקשר, לא היום ולא בכלל - אף פעם. ואז התחילו הגעגועים. אנחנו בדרי"כ מתגעגעים לאדם שאיננו ואתה באמת לא כאן וככל שהזמן חולף, הגעגוע מתחזק והכאב מתעצם ומה שהכי כואב לי זה כשאני חושבת שלא משנה כמה אני אתגעגע ובאיזו עוצמה, הגעגועים האלה ילוו אותי כל החיים. עכשיו כבחורה, אחייכ כאישה ובעוד הרבה שנים כאישה מבוגרת ואתה, אתה תשאר צעיר לנצח.

שירה

כבר ארבעה חודשים שאתה לא כאן וההרגשה היא כבדה, כל הצער...התחושה...שאולי זה היה יכול להימנע...אדם מוצלח אשר הלך והשאיר אותנו כאן.

יש זכרונות נפלאים מ-19 השנים שחלקנו עמך, ונקטעו בצל הלחימה הנוראה. עד עכשיו אני מנסה להבין איך דווקא במקרים שאתה נותן את כל הכוח על מנת להשיג דבר מה, כדוגמת האוטובוס אחריו רדפת...דווקא אז היה "משתלם" להתעלם...ואולי עד גיל 100 היית חי. זה כואב שאדם כל כך מחויך, אשר תמיד הראה את זיו פניו ואשר הוכיח שניתן להרגיש בכל דקה טוב...בסוף הוא עוזב ומשאיר אותנו עם זכרונות של ניחוחות אשר מתפרשת תמיד על פניך. ההומור הקל שהראה עד כמה אתה אדם אשר לא לוקח דברים קשה, שנותן את התחושה שאולי הכל ניתן להשגה...

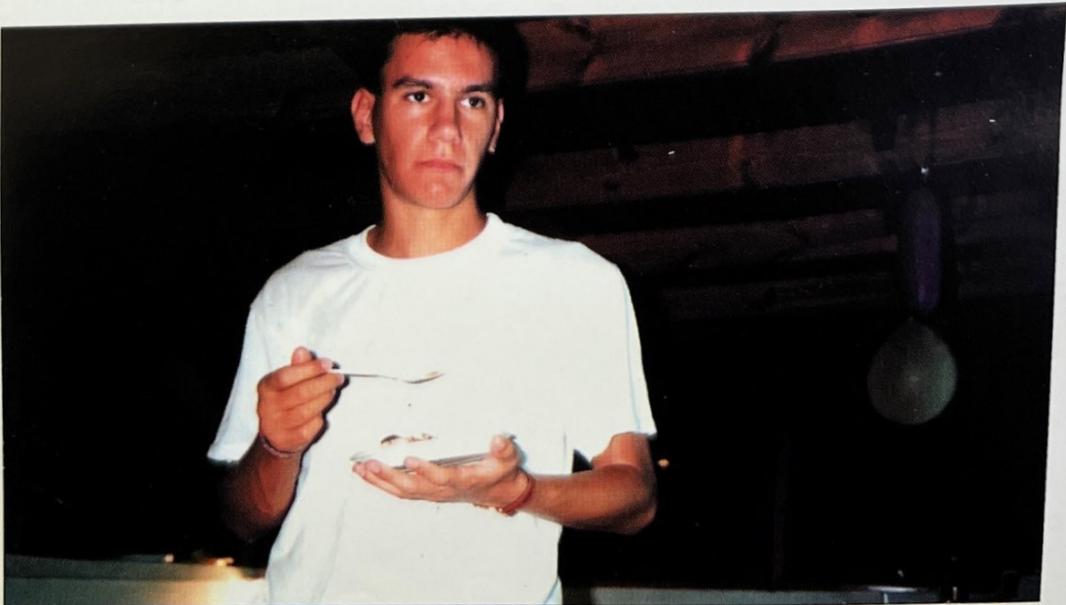
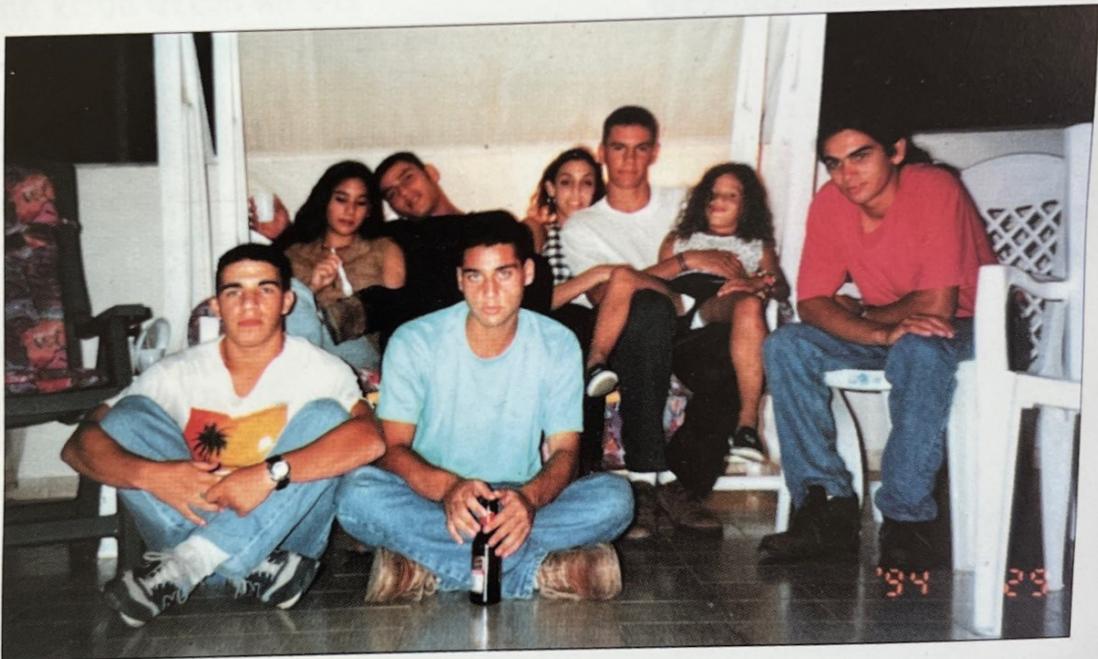
כבר מכיתה א' אותך אני מכיר ותמיד היית אחד שידעתי שיכול להצליח בכל תחום בו יבחר. בתיכון היינו יושבים באותו שולחן והחלפנו דיעות לגבי כל נושא אשר נקרא בפנינו, כגון מורים, חברים, פוליטיקה וגם צבא. בחרת במסלול הקרבי ואת זאת הערכתי. ידעתי שזה קשה ורבים נשברים, אך המשכת וגם הובלת שם בדיוק כמו בתיכון.

זה מוזר לאבד חבר בגיל כה צעיר, כך פתאום בצבא ועד עכשיו אין זה מובן לי... כולנו עדיין ילדים שמוטלת עליהם אחריות כבדה ונדרשים לשרת את המדינה, את המטלה הזו ביצעת בצורה הטובה ביותר שניתן היה לצפות מלוחם!

אלו הם דברי הפרידה שלי ממך

חברך

שלומי פוזננסקי

מסיבת גיוס
29.7.94

צביקה

צביקה קראו לבחור
צביקה ועכשיו הוא קבור
היכן אותו ילד ששוכב שם ונח
לאן ומדוע הלך
רק רוחות נושבות בפניו
וקול ציפורים נשמע מעליו
ומשהו מעיק בגופו

אך לא אותה צביטה שצבטה את ליבו
אם כי אבן גדולה שעליה חרוט שמו.

שלך לעד

הוא היה הצבע בעיניך
כשבכית גם הוא בכה
הרמת אותו בשתי ידיך
פניו מלאו שמחה

הוא היה החום בשליבך
והרב נתן ברכה
אמר שהוא אוהב אותך
כשכעסת ביקש סליחה

הוא היה העצב בפניך
כשמעת שהוא הלך
את עצמת את שתי עיניך
אך הכאב אינו נשכח

כשנפרדים אומרים שלום
ולך הוא לא אמר
ואת יוצאת אל הרחוב
בלי הצבע בעיניך, בלי החום שבליבך
רק עם העצב בפניך וזכרונו של בנך...

לירן שם טוב

צביקה קראו לבחור
צביקה ועכשיו הוא קבור
כי אלוהים יושב ומסתכל בשדה הזורח
וקוטף לו את הפרח שהכי פורח
ואינו מתחשב ואינו שואל
למרות שאת הפרח הוא לא גידל
אך אין זו ברירה כי זה הגורל
לאותו פרח יפה שגדל וגדל
ובשיא פריחתו נקטף ונבל

צביקה קראו לבחור
צביקה ועכשיו הוא קבור

לצביקה,

חברי הטוב מימי ביה"ס היסודי!!!

ראשית, דע לך שכלל לא קל לכולנו לכתוב לך בנסיבות לא משמחות אלו אך אנו עושים זאת מתוך הערצה והערכה שלא ניתן לתאר את שיעורן על דף נייר.

הקושי הרב עוד יותר הוא לכתוב לך - נער צעיר בן 19 וחצי, שכל חייך היו עוד לפניך, ואשר במהלכן היית ללא ספק ממשיך להקסים עם החיוך המיוחד רק לך, עם הגובה המרשים, ונועם הליכותיך. אך לצערנו הרב, הגורל גרם לכך שתישאר תמיד צעיר.

עזיבתך הפתאומית באה לכולנו כל כך בהפתעה ואני הצטערתי עד מאוד שלא יצא לי לראות אותך במשך זמן כה רב - מיום סיום חטה"ב ועד אותו יום שחור, ארוך ואיום.

אתוודה ואומר כי טקס יום הזיכרון האחרון שנערך בבית ספרנו תקף אותי מזוית חדשה שלא היכרתי עד יום עזיבתך אותנו - באופן בלתי נשלט פלשת למוחי והדמעות פשוט ירדו...

צביקה! כולנו נזכור אותך תמיד כנער חביב על הבריות, יפה תואר וחייכן. ושועל קרבות לוחם (לפחות על פי דברי מפקדיך). ישנו דבר אחד שמרגיע אותי: אם אכן ישנו מקום כגן עדן, ללא כל ספק אתה שוכן שם ולא בשום מקום אחר...

היה שלום ומי יתן ותפסק האיבה בין העמים בהקדם על מנת שלא נצטרך לשכול את טובי בנינו.

מחברך,
אייל הלם

חבר ראשון

חוזר בלילה
ושומע את שמך
מיד חושב עליך
ילדה כה מסכנה

לא מעכל ולא תופס
שחבר ראשון
הלך למצולות
ולא יחזור

בשמיים יש עכשיו רוחות
הן כה חזקות
ובשבילך ילדה קטנה
זה כבד מאוד

מה עכשיו תעשי
מה תאמרי
הוא הלך
והשאיר אותך לבד

ופתאום אתה שוכב לבד
ולא זו
ואנחנו רק בוכים לך
כי זה כואב בנשמה

כל החברים כולם גדולים
ורק אתה לעולם לא תגדל
מכל האנשים
דווקא אתה
בחור שקט
כמה חבל

יזהר שלמון

צביקה

כל כך קשה לקלוט ולעכל שאתה כבר איננו, שפעת חיים שנקטעה, נפלת, ואיתך נפלנו כולנו.

רוצה אני במכתב פרידה זה לומר לך תודה, תודה על הזכות שניתנה לי להכירך, על הזמנים שבילינו יחד והחוויות שחווינו שלא יחזרו עוד לעולם.

תמיד אזכור אותך בלב פנימה, כי אח קטן לא שוכחים לעולם. במיוחד אזכור את החיוך הביישני והמטריף שלך, את הכוח שלך (למרות שתמיד היית רזה) את טוב ליבך לזולת ומעל לכל את אהבתך הגדולה למשפחתך ואת הפירגון והאכפתיות כלפי הזולת.

ליויתי אותך מרחוק מגיל 13 וראיתי איך הפכת מנער ביישן לגבר יפה תואר בעל ערכים ועקרונות.

זוכר אני שבתות של כדורגל, משחקי מטקות בים, דיבורים על צלילה, מכוניות, מוזיקה, חברים וקצת על בחורות. ופתאום אתה בן 18 עם חברה אוהבת ואוטוטו כבר מתגייס לצבא וככה באמצע, ללא כל אזהרה, בבוקר יום ראשון זה קרה והכל נגדע. ואנחנו נשארנו המומים וכואבים.

והזמן עובר ועולם כמנהגו נוהג, אולם הכאב לא שכך רק מתגבר...

צביקה היקר, קשה להיפרד, המוח עדיין מסרב להאמין והלוואי ומכתב זה היה יכול להסתיים אחרת.

שלך לתמיד

אורי

צביקה,

ישבתי וכתבתי לך, אך המחשבה שלא לקבל תשובה הייתה מאוד מדכא, אך לא השארת הרבה ברירה ולכן לא אצפה לתשובה בחזרה.

יושבים אנו ועליך מתאבלים,
בעוד שאותך זוכרים כולם מלא חיים.
חיוך על שפתיים היה בשיגרה
במצב של כעס ועצב אותך איש כמעט לא ראה.
תמיד הציעו לך - אף פעם לא רצית לקבל.
לפעמים היקשו עליך (בצבא) אך חשבת רק איך לעזור לחבר.
ביום שקיבלת את הצו הראשון התחלנו לדבר על הצבא, היית אז מלא מוטיבציה וגאווה
לשרת ביחידה מובחרת - זו הייתה שאיפתך.
אני הייתי בעד כל מה שתבחר, העיקר שתגיע לגמר השירות מלא סיפוק.
אימא תמיד פחדה ואמרה שלא נכון לעשות כן.
הייתה כבר אז הרגשה לא טובה, אך אנחנו עוד ניסינו לשכנעה שעדיף שיחליט עבור עצמו.
אך אימא עדיין בשלה מלאה דאגות ופחדים. אנו התמדנו לשכנעה כי אין סיבה לדאגה, כי לצביקה שום דבר לא
יקרה - אך טעינו!!! - זה קרה.
כנראה נכון לומר שאימא אכן יודעת הכל.
התגייסת ליחידה קרבית, חזרת לחופשה, נפרדת מכולם ולא חזרת יותר.

למה לא שמענו לקול אימא?
אם היינו מקשיבים אז לקולה היית יכול לענות למכתב זה.
אותך לבקו"ם אז ליוויתי, הייתי אז מלא גאווה - אחי הקטן מתגייס היום. לכולם אז סיפרתי והייתי מאוד גאה.
חברות עליך אז בכי, היו אז עצובות,
אך לא ידעו שאותם שלוליות של דמעות שזלגו,
יהיו נקודה בים של דמעות שעליך יבכו.
הן לא ידעו שבכו אז רק מתוך התרגשות ולכן הבכי אז היה מתוק,
כי בפעם הבאה שבכו עליך הבכי היה מלוח ושורף.
זוכר אז את ימי שישי, שהיו אז בשיגרה.
תמיד היינו מציקים לך - אך אתה אהבת את זה.
היום אני ממשיך לבקר אך אתה לא נמצא.
רק הזכרונות ואלבומים מלאים תמונות וחדר ריק.
צביקה! תדע לך שאיתי אתה תמיד נמצא ומבטיח לך שגם אהיה אי פעם אב לילדים הם עליך ישמעו וידעו.
כי לא קל לאבד אח, חבר, ידיד.

שלך בלב ובנפש,
רונו זילברבלך

לצביקה

הכרתי אותך כשהיית בן 9, כשעוד היית רץ עם אבא שלך והכלב שלך, סקיזר, לתחנה המטאורולוגית.

בשבילי תמיד היית האח הקטן אבל המבוגר, תמיד ידעת מה אתה רוצה מעצמך. ולמרות זאת היית ילד של אמא, שלא מסוגל להתעורר בבוקר בלי התה.

כשגדלת הייתי מתיעץ איתך על מכוניות ומערכות ואת המערכת הראשונה קניתי איתך.

כל יום שישי היינו נפגשים בביתך עם המשפחה, יושבים, צוחקים ומשוחחים על כל מיני נושאים. אני זוכר שדיברנו לפני הבגרויות שלך הייתי אומר לך שתלמד ותשקיע בלימודים ואתה היית צוחק עלי שאני לומד ומשקיע.

אחרי זה באה תקופת טרום גיוסך והתלבטת לאן ללכת, תמיד רציתי שתהיה בסיירת וכל פעם שהייתי אומר לך את המשפט: "או סיירת או ניירת" היית צוחק עלי.

כחודש לפני גיוסך עשינו ביחד קורס צלילה ביוזמתך, אתה "דחפת" לעשות את הקורס. אח"כ כשהיית בצבא הייתי בא עליכם, כרגיל בימי שישי בערב. לא תמיד היית מגיע הביתה וזה היה חסר. וכשהיית מגיע היית עייף. והטריד אותי איך אתה לא נשבו, ידעתי שלשרת ביחידה קרבית זה קשה מאוד, כל פעם ששאלתי אותך איך אתה מסתדר, אם קשה לך? היית מחייך ואומר שזה בסדר. לא אשכח את יום השישי בו חזרת אחרי שסיימת את המסע כומתה עם שברי הליכה, לקחת אותי לחדר והראת לי את הכומתה הסגולה שלך היית כל כך גאה בה. אז הבנתי כמה חשוב היה לך לעבור את המסלול למרות הקושי. דאגתי לך שתשרת בלבנון.

כשנודע לי האסון, לא עיכלתי ועד היום אני לא מעכל את האובדן למרות שחלפו חמישה חודשים.

הרבה פעמים אני חושב עליך בבית, בעבודה, כשאני שומע שיר שאהבת או שאני נזכר בדברים שעשינו יחד, אני מרגיש שאתה יושב לידי.

אני בא לביתך בימי שישי כרגיל פוגש את המשפחה והחברים שלך וזה כבר לא אותו הדבר.

בלעדיך הבית ריק.

לא אשכח אותך אף פעם, חבר.

אבי קנטוני

חדיסא
אני יושבת וחושבת איפה להתחיל, אולי אני אתחיל מהסוף.
מהיום שהכל בעצם נגמר, יום ראשון ה-9.4.95.
זהו יום שבו אני לא אשכח כל חיי.
בוקר, שיחת טלפון מצביקה, חמש בנות יושבות ומנסות ללמוד.
אחת הבנות מעבירה את השיחה לאחות שאותה כל-כך אהב, יפית.
אושר על פניה, חיוך גדול, גאווה "תשמור על עצמך, צביקה" ואמא צועקת "אל תתקשר, אני
אתקשר אליך בשעה 13.00". כוס נשברת.
אנחנו מתפזרות, עוד יום רגיל לפנינו, חופשת פסח - חופש.
בשעה 14.00 דיווח בחדשות: פיגוע באוטובוס שיצא מאשקלון.
מחשבה - צביקה באוטובוס.
אני מרימה טלפון ליפית - יפית כבר לא נמצאת, אמא עונה.
אני מיד בדרך, כולי חששות, לא יודעת מה לומר...
מכאן מתחילים רגעים גדולים של פחד מן הלא נודע.
את מה שקרה בשעות אלו עד לדבר היוודע מותו של צביקה קשה לתאר במילים, המילים
בעצם לא מספיקות.

צביקה - ביום שנהרגת נאלמה המשפחה שלך דום.
כל מה שאני יודעת עליך זה מסיפורים של אנשים שכל כך אהבו אותך ואני מצטערת שלא
הכרתי אותך טוב יותר.
השארית מאחוריך משפחה שבורה, כנראה שבאמת היית חוטה-השידרה במשפחה זו.
ראיתי אותך כל כך מעט פעמים. בבקרים ביום ראשון כשהיית חוזר לצבא עם שני, זה כשלא
היו לך כל-כך הרבה תיקים לסחוב, ואם היו הייתי רואה אותך במכונית, יושב מאחור ושני
מקדימה כמו ג'נטלמן אמיתי ובסך הכל בן-19.
והיו פעמים שדיברתי איתך בטלפון, רק כדי להתעדכן איפה יפית שכל כך אהבת. כל כך
מנומס וסובלני אפילו שהתקשרתי חמש פעמים במשך שעה וחצי.

אני לא יודעת מאיפה תיקח המשפחה שלך את כל הכוחות. אני מקווה שאתה דואג להם
ושומר עליהם כמו שהיית בחייך - כמו מלאך.

"יהי זכרך ברוך"

רונית

גבוה, שקט, בד"כ מחייך ותמיד יושב מאחור, לא מהתלמידים המצביעים והמתבלטים, לא תמיד מכין שיעורים אבל בד"כ יודע את התשובות, לא מהמשקיעים הגדולים, אבל גם לא מברז או מפריע. אחד כמו הרבה אחרים, כמו הרוב בכל הכתה ובכל שכבה. אחד כמו כולנו, אחד מאתנו. וזה אולי הדבר שמקשה מכל על ההסתגלות והעכול - העובדה שנפל אחד שיכול היה להיות כל אחד בכתה וכל אחד במחזור. לצביקה היו הרבה תכונות יחודיות משלו וחבריו של צביקה, וגם מי שלא היו קרובים לו בכיתה - אינם מצליחים למצוא מילה שניתן לאמר בגנותו. תמיד היה רגוע, שקט ומחייך, לא רב ולא הסתכסך - ומבחינתי כמחנך מעולם לא גרם לבעיות משמעת כלשהן. אנחנו בביה"ס, נזכור אותו כאחד שמייצג את תלמידנו - ולכן כה רב הכאב. בצערה ובכאבה של המשפחה משתתף ביה"ס ה"עמית" - למרות שאין בכך ניחומים.

מרק אלדד

מחנך י"א - 18

י"ב - 18

מחזור י"ב

שקט, גבוה ויפה - קיצור ההקדשה שנכתבה על צביקה בספר המחזור וכך באמת
התאפיין בכיתתנו.
נער יפה, בעל חיוך מכל הלב, טענות או תלונות לא שמענו מפיו.
עברה שנה מאז מותו ולנו נורא קשה לעכל.
תמיד פחדנו מהמציאות העוינת, האם היא תקטע גם אחד משלנו? ואחרי מותך
הפחד רק הלך והתחזק.
עם צביקה חלקנו עבר, גן - יסודי - חטיבה - תיכון, ולמרות היותו אדם שקט בכל
אחד מאיתנו הוא השאיר זכרון קטן. חויה כיתתית, טיול סתם שלום ובוקר טוב.
אך מה שנשאר עתה זה הטעם המר שבגיל כה צעיר נקטעו חיים שלמים.
והנה עברה כבר שנה ואנחנו לא שכחנו ולעולם לא נשכח. להפך.
אני לא חושבת שאי פעם נוכל להביט לאחור ולהיזכר בכתה שלנו מבלי שיצבט לנו
הלב בידיעה שמהוא פה לא בסדר, שמישהו חסר.

את צערנו הרב אנו מביעים
להורים, שאר המשפחה
והחברים.

ענת פולק
יב' 18 מחזור י"ד
תשנ"ד 1994

זה היה בתחילת ינואר 94 חזרתי מביקור בחו"ל ושני לחשה לי אמא יש לי חבר חדש וקוראים לו צביקה, הוא בטח ימצא חן בעיניך. כן, מאוד מצאת חן בעיני ואפילו יותר מזה גרמת לי לאהוב אותך, כשבאת עם החיוך המקסים והגובה שלא נגמר, כבשת את כולנו, הפכת לחלק מאיתנו.

השם צביקה נישא במשך היום בביתנו כדבר מובן מאליו, עברנו חוויות יפות ביחד, חגגנו חגיגות שלא תשכחנה לעולם.

הפקדתי בחייך ללא פחד את הדבר החשוב ביותר בחיי, את בתי, וגרמת לה אושר בל יתואר. שמרת עליה, טיפחת ואהבת אותה וזו לך זכות גדולה. היכן שלא תהיה אולי אתה שומע אולי אתה רואה, אין אדם שחזר משם, אבל מקומך שמור איתנו וזכרונוך לא יפוג לעולם.

אפשר לכתוב ספר על צביקה, אך עדיין ממאנת אני להאמין כי הלכת ולא תשוב, כי עזבת אותנו כך פתאום ללא הכנה, ללא אומר. מה אפשר לומר ולא אמרנו, מה אפשר לכתוב ולא כתבנו.

צביקה - היה אחד וישאר אחד כך בן 19 חורפים בלבד עם יופי פנימי וחייוני שלא ימוש מליבנו לעד.

איך אפשר לכתוב בלשון עבר על צביקה, הוא עדיין איתנו. בכל מקום בבית יש מזכרת. הגג הוא מקום מסיבת הגיוס, בחדר של נופר אהבת לשבת איתה ולראות טלויזיה, החדר של שני חודש לכבודך ובחדר של מורן אהבת לשמוע מוזיקה, במדרגות ישבת עם חברך, צחקתם והתבדחתם, בסלון התקרבלתם אתה ושני כאחד וצפיתם בסרטים, והמטבח גולת הכותרת אכלת עם כפית את העוגה שכה אהבת ישר מהתנור.

כל פעם שנפתחת הדלת דמותך ניצבת על מפתן הדלת וממלאה את כל אורכה. איך אפשר לשכוח? איך אפשר לעכל את אובדןך? עדיין נטעת בי ההרגשה כי אתה בשירות והנה אתה בא. אך היכן הטלפונים מצביקה ויותר מזה הביקורים בבית הקברות שכה ממחישים את האסון, הקושי והכאב. די בלנסוע בסמוך וכבר הלב ממאן להאמין. מה עוד אכתוב הרי אמרתי כי אם אפרט אמלא כרך עבה ורק ביקשו שאכתוב משהו עליך, צביקה. משהו קצר קשה לכתוב אבל הלב יודע ומלא ממך. הלב כואב ובוכה נזכור אותך לטוב ולך הרי היה רק טוב לעולמים.

צעיר בריא יפה קטף הקב"ה

שלך, אביבה

מתחת לפרחים הסגולים, הורודים
שוכב לו נער יפה תואר, צעיר, תמים
שאך מלאו לו 19 אביבים.
נער שעוד לא הספיק לטעום את טעם החיים.
נער שרצה לחיות, ילד גדול שידע
לאהוב, לבלות, לרקוד, לשחות
ילד שידע את הוריו את אחיותיו לאהוב,
ילד שלא רצה לגרום סבל וכאב
כן, צביקה שלנו אף פעם לא איכזב.
ידע לעשות רק טוב, רק לעזור.
אז למה הפרחים שוב פורחים ואתה לא
למה החיים שלנו ממשיכים ושלך לא!
מדוע החיים כל כך לא הוגנים
כלפי האנשים ישרים וטובים
את זה אף פעם לא נבין.
הכאב בפנים חזק כל כך
ואותך אף פעם בחיים
לא אשכח.

רוית

5170841
2-
84

ישנן דמעות של אושר, ישנן דמעות של אכזבה,
ישנן דמעות של כישלון, ויש דמעות של הצלחה.
הדמעה הזאת שייכת לבחור גבוה, חייכן ושקט - לפרח היפה שנקטף בטרם עת.
שלקח הכל בקלות, ולא נגרר אחרי כל שטות.
לחייל התמים שיצא הביתה לחגוג יום הולדת לחברתו, ולאחר השמחה מצא את מותו.
הדמעה שייכת לצביקה.

בשיחות אישיות כשהייתי שואל אותו אם יש בעיות, היה משיב לא אין, הכל בסדר גמור
עם החינוך התמידי על הפנים, כזה היה הבחור.
אם היו לו בעיות, לא היה מספר, אם לאחרים - מיד הוא היה עוזר.
על פני חבריו ראיתי שמדובר באמת בחבר.

הדמעה שייכת לצביקה, שעליו רק דברים טובים שמעתי.
לצביקה שבאותו היום הארוך מבין כל הנפגעים הוא היחידי שלא ראיתי.
אל הדמעה שלי מצטרפות דמעות של חיילים, אחים לנשק, חברים.
ראיתי אותם על קברו בוכים, ראיתי איך להפרד ממנו הם לא רוצים.

הדמעה שייכת לצביקה שהותיר אחריו הורים ואחיות שמחפשים את הדרך להמשיך לחיות
אם עצובה וכואבת, שכל מה שרק תגיז הרי היא צודקת.

הדמעה הזאת לא זולגת, בתוכי בפינה שמורה לעולם נשמרת.
זאת הדמעה שלי מסמלת, שלמרות שאתה אי שם
אותך, צביקה, אני המפקד לא אשכח לעולם.

יריב פנחס

צביקה - המלאך הסגול של שקד אוג' 94

צביקה נרבט, יזכר לעד בזכות האישיות המדהימה שלו,
החיוך הניצחני והרצון התמידי לעזור לכל אדם
שצריך עזרה ולא משנה באיזה מצב, שעה או זמן.

בפיגוע בכפר דרום אני איבדתי שני חברים ושלושה חיילים.
צביקה למרות שהיה חייל שלי נחשב כחבר, למרות בעיות
שנוצרו לי מהמצב לעולם הוא נישאר כ"חייל-חבר".

המילים האחרונות שאני זוכר מצביקה היו ביום שנשארתי
שבת והוא יצא בפעם האחרונה. ביקשתי ממנו לשלוח בשבילי מסי'
מכתבים והוא אמר: "אין בעיה אתה צריך עוד משהו?"

צביקה, כשהפסדת בהגרלה ודבורין קיבל את הכומתה שלי אתה
אמרת לי שזה לא הוגן, אז אמרתי לך שבסוף המסלול אתה תקבל
את השקדון שלי.

צביקה, את השקדון שלי קיבלת לפני שנגמר המסלול כדי שתמשיך
איתי למסלול הבא שלך.
בעוד כשבועיים מסיימת הפלוגה את המסלול וכמו הפלוגה גם אתה
מסיים את המסלול בלבבותינו שלנו, החברים שלך.

רק דבר אחד נותר לי לומר צביקה: השם, החיוך והיופי - של בחור
צעיר עם לב עשוי זהב טהור, יזכרו בליבי.

"לנצח אחי אזכור אותך תמיד"

סמ"ר אלון גילרדי

"צבי" קראתי לו ולא צביקה, כי צבי זה שם של אדם יותר בוגר, רציני ואחראי.
צביקה לא הראה התנגדות, כמו שלא הראה התנגדות לכל מה שהוטל עליו.

קלטתי את השם צביקה יומיים, שלושה אחרי תחילת הטירונות. חייל גבוה,
שיער חום-שטני, אף מעוגל וחיוך קטן על פניו. אני בתור סמל מחלקה, חדור
בהתלהבות למראה החיוך הקטן אמרתי לעצמי - "אני אראה לו מה זה לחייך לי
בפנים!" - אבל איפה...

צבי היה חייל ממושמע, חכם ושקט, ואותו חיוך קטן היה הדרך של צבי לקבל
את כל מה שהוטל עליו. אותו חיוך קטן היה סימן, סימן למפקדים שצבי הבין
את המשימה, והיינו יודעים, שמבחינתו הדבר סגור, והוא יבצע על הצד הטוב
ביותר.

בתור מפקד ההרגשה הכי טובה היא שיש לך במחלקה חיילים, שאתה יכול
לסמוך עליהם בעיניים עצומות. לא הייתי צריך להראות לו כלום, להפך, הוא
הראה לי, שלמרות הקשיים החיוך הקטן תמיד ניצחי, וכאילו אומר "תשאירו לי
יהיה בסדר", והיה בסדר גמור עד אותו יום. ישבנו בחמ"ל, ושמענו דיווחים על
נפגעים, אבל מה אנחנו מבינים - אנו עוד ילדים - לא עיכלנו את מידת האסון.
לקראת שעות הצהרים המאוחרות של יום הפיגוע קיבלנו את שמות החללים:
איתי דינר וצבי נרבט ז"ל. למחרת נפטר גם אביב ארדיטי ז"ל. כששמעתי את
השמות הסתכלתי לשמיים - חיפשתי משהו שיעיר אותי מהחלום או שיכניס
אותי לחלום, רק לברוח מהאמת המרה. אני יודע, שהייתי צריך לומר משהו
לחיילים, אבל לא יכולתי. דמעות חנקו את גרוני. אותי חינכו, שמי שעושה דבר
רע סופו להענש, ומי שטוב ירוויח. מה כבר הם הספיקו לעשות בחייהם לעזאזל?!
איזה דבר רע מצדיק מוות כזה אכזרי של שלושה בחורים צעירים?! הצבא שלנו
הוא צבא מוזר. הוא מחשל חיילים בצורה אכזרית - בגיל 18-19 היו צריכים
חיילים בפלוגה ב' ב"שקד" גבעתי לסחוב 3 פעמים את חבריהם לקבר, ומפקדים
היו צריכים להספיד את חיילהם, כל זאת בפחות מ-24 שעות. אנחנו רוצים
סיבה, אנחנו רוצים תשובה, אבל הקברים שותקים, ואנחנו חייבים לזכור
ולהמשיך.

למדתי, שאלוהים מרחם על ילדי הגן, אבל אלוהים לא ריחם על החיילים - הוא
שכח, שהחיילים היו עדיין ילדים.

רמי מאיה

צביקה נרבט היה אחד החיילים הראשונים שהכרתי עוד בתקופת הטרומ טירונות כאשר עשינו את הגיבוש ביחד, כבר אז ראיתי לפני חייל שקט, נחמד וביישן שעזר לכולם והשקיע מאמץ גדול, משהתברר לי כי נהיה יחד במחלקה שמחתי שהוא איתי מפני שעד אז לא הכרתי את כל החיילים.

במשך כל הזמן שהיינו ביחד, אכלנו ביחד ושמחנו ביחד. למדתי להכיר אותו, את התחביבים שלו, על החברה שהוא מאוד אהב ועל השאיפות שלו.

צביקה היה חייל שכולנו ידענו שהוא יהיה מ"כ ועם סיכויים טובים שיצא לקצונה, הוא היה חייל שקט שלקח את העבודה ברצינות, התנדב להרבה דברים ועזר לכולם.

בגלל שהוא היה יחסית בחור שקט הוא מעולם לא התוכח עם מישהו ולא רב עם אף אחד.

כולנו אהבנו את צביקה ולעולם לא נשכח אותו.

באהבה

רועי הראל

חבר למחלקה

צביקה

כשהייתי אצלך בבית ביום שבת וההורים שלך הביאו לי תמונות שלך, נזכרתי שוב כמה ההפסד שלנו גדול שבחור כמוך הלך מאיתנו.

צביקה - בחור חייכן וממושמע שהכל לוקח בקלות. למרות שהייתי איתך שלושה חודשים בלבד, הספקתי להבין שעליך אפשר לסמוך בכל מטלה שאציב לך.

כשאני חושב עליך אני נזכר באותם ימים שהיינו משחקים כדורגל במוצב גפן, את הימים במוצב אלון ואת אותם המארבים שהיינו עושים בנצר חזני, במיוחד זכור לי אותו מארב שבגלל הגשם ישבנו באחת החממות ודיברנו על כל מיני דברים ועל המחלקה ואמרת לי כמה אתה אוהב את החברה שבה. ושאתה מרוצה מאוד להיות חלק ממנה.

כואב לי שאנחנו נמצאים שלושה שבועות לפני סוף מסלול ושאתה לא נמצא איתנו להעביר את החוויות של סוף המסלול. מה שנותר לי לכתוב זה שלעולם לא אשכח אותך.

יהי זכרך ברוך

סמ"ח 2

פילוס גיא

צביקה

הפעם הראשונה שראיתי אותך היתה בטרם טירונות, כשהיו הכנות לגיבוש לסיירת, זיהיתי אותך בפנים ואני חושב שגם אתה זיהית אותי, לא דיברנו. אני לא עשיתי בסופו של דבר את הגיבוש בגלל החלטה רפואית ואתה לעומת זאת עשית אותו וגם עברת אותו אך בסופו של דבר הגעת למחלקה שלנו, מחי 2 בפלוגת "שקד".

בתקופת הטירונות אני לא זוכר הרבה, רק בכמה תמונות בודדות שחולפות בראשי שאני חושב עליך, אחרי חודשיים יצאתי לקורס חובשים שנמשך 4 חודשים והגעתי חזרה לקראת סוף האימון המתקדם, מה שאני באמת זוכר זה את ההשקעה של שני במכתבים שלה, את כל העטיפות עם הריח שהייתי לוקח לך ומריח ונזכר כמה אני רוצה הביתה. הריח הזה כל כך היה מזכיר בנות, חופש, בית. עוד דבר שזכור לי מהטירונות, שהיה לנו יום הורים ושני בא עם ההורים שלך והיא באה לאוהל וכולם שאלו מי זאת, דבר נוסף שבטוח אזכור ואי אפשר לשכוח זה את המשפחה החיירניקית שלך, שלכל מקום היו מגיעים לבקר אותך ואני נזכר בזה עכשיו, משום שפתאום אני נזכר בפעם הראשונה שהיו ביקורים בקציעות ואני עומד ומחכה להורים שלי שיגיעו, ופתאום ניגשת אלי בחורה יפה ושואלת אותי אם אני מכיר את צביקה, אמרתי לה שהוא בטח צריך להגיע תיכף, רק אחרי כמה זמן הבנתי, שזאת לא חברה שלך אלא אחותך.

בפעם הראשונה שעשינו מספר מוות ואתה נפלת ואני זוכר איך התבאסתי ולמרות זאת אתה ידעת לקבל את הדברים כמו שצריך, ושאלתי אותך אם לקחת לך כביסה או אם אתה צריך משהו מהבית? אתה אמרת שלא, שאתה לא צריך כלום. היום אני מבין שזה בגלל המשפחה החיירניקית שלך שהגיעה לבקר אותך כבר ביום שישי וגם ביום שבת. באותו יום שישי שנשארת אמרתי לך שלא תדאג, אנחנו נבוא לבקר אותך הכוונה היתה לי ולרועי, אני בטוח שאתה לא האמנת אבל למרות שהיינו בסך הכל טירונים צעירים ובקושי הספקנו להיות ביחד באנו אליך וביקרנו אותך. הבאנו לך ציופרים אבל לך לא היה צורך בהם, כי כל החבריה שלך כבר היו שם ההורים שלך ושני כמובן.

לאחר מכן, יצאתי לקורס חובשים והמשכתי לשמור איתך על קשר יותר נכון עם אמא שלך, כל יום שישי הייתי מתקשר לשאול אם הגעת ואז אמא שלך היתה אומרת לי בדאגה שעוד לא הגעת והייתי מתקשר לכל החבריה או לטלפון של הפלוגה ומברר מה קורה ותמיד הייתי מעדכן את אמא שלך, הוא יחזור עוד שעתיים או הם רק עכשיו יצאו ודברים כאלה. תמיד אמא שלך הייתה מודאגת, מה עם צביקה ואני הייתי תמיד דואג להרגיע אותה. באותה תקופה היינו מדברים בטלפון וכמה פעמים קבענו לצאת ביחד אבל זה לא יצא. אני זוכר איך בתקופת הר קרן שחזרתי "חובש" היית מתייעץ איתי לגבי שברי המאמץ שהיו לך. אני חזרתי עם המון רעל לפלוגה אך ה"רעל" הזה נעלם אחרי יום אחד. את מסע הכומתה התחלנו מאותה נקודה אתה בגלל הרגליים ואני בגלל שחזרתי מקורס חובשים. אחרי מסע כומתה עלינו לגדוד, את ימי טללים שאי אפשר לשכוח, שם היה לנו אוהל שקראנו לו "אוהל סגל" היינו שם כל החברה הקרובים והיו המון צחוקים וקטעים באותה תקופה את התרח"ט של 188 שהיינו שת"פים ולא הייתי מסוגל עם הפק"ל חובש ואתה סחבת אותו בשבילי והעונש שקיבלת לשמור 3 שעות עם פק"ל חובש בגלל שצייצת איזו מילה. לאחר מכן הגיע הקו שכל כך זלזלנו בו ומצד שני פחדנו מהיציאות הנוראות הביתה. הכדורגל שהיינו משחקים נגד המפקדים ועוד המון זכרונות שאני לא מעריך את הכתב מכל מיני סיבות. צביקה, אני מתגעגע אליך ואתה יודע עד כמה, אין יום שבו אני לא חושב עליך, אני אוהב אותך מאוד ושמו שיש לי חבר כמוך, אני אזכור אותך ויאהב אותך תמיד.

בהמון אהבה וגעגועים,

מושיק

צביקה,

מאז אותו פיגוע, אני מנסה לכתוב לך משהו שיראה, שימחיש, שיגיד עד כמה הצער והגעגועים גדולים. אך, אני פשוט לא מצליח למצוא את אותן מילים שיבטאו זאת בצורה הטובה ביותר, את המילים שיסבירו איך פתאום, ביום בהיר לקחו אותך מאיתנו והשאירו חלל גדול כל כך, שכל כך קשה למלא.

בעצם, יש עוד דברים רבים שלא הספקנו לעשות...

אנו עדיין לא מכירים כל כך טוב וממש בתחילתה של הכרות הלכת...

לא עובר יום שאני לא חושב עלייך, קשה לי לשכוח רגעים כמו - אותה שבת שאני הייתי מרותק ואתה לאחר שבועיים של השתוקקות להגיע הביתה, להתנתק מהצבא, מגיע הביתה ומתקשר להתעניין בשלומי, לעודד - זה עשה לי טוב!

את אותן חוויות שהחלפנו, השיחות, ההתייעצות שלנו זה בזה אתה על שני ואני על מיטל...

כל כך התקרבו באותה תקופה, ואז פתאום בלי שום התראה מוקדמת הגיעה ההודעה - צביקה נהרג!

ואני עומד מול אותה עובדה חסר אונים, לא מסוגל לעשות דבר פשוט צריך להמשיך הלאה כרגיל, כאילו לא קרה דבר, וזה לא קל!

אתה יודע שאתה צריך להמשיך לחיות את חייך ולעומתך, חיינו של אדם אחר נקטעו.

אך, המציאות מחייבת ממשיכים הלאה, נשארים עם אותם זכרונות טובים, אך לא רבים.

נותרו רק הביקורים אצל המשפחה על מנת לנחם, לעודד ולהתעודד, ללמוד עליך ולהבין עד כמה החלל הוא גדול.

חברך למחלקה

שני וייצמן

חבר

אף פעם לא תיארתי לעצמי שאצטרך לכתוב משהו על חבר שנהרג. חבר שלי נרצח בצורה הכואבת ביותר, כשהוא חסר אוניס, ללא יכולת להתגונן, או לתקוף ללא מטרה של הגנה על הארץ - סתם ככה קורבן "שלום".

אני מכיר אותך כבר כמה שנים, ואף פעם לא אכזבת אותי. יש לי בראש כל כך הרבה זכרונות, והם כל כך מוחשיים, שלפעמים אני בטוח, שאתה עוד כאן לידי, מעיר אותי לשמירה, שוטף איתי כלים במטבח, מתאמנים בשטח או יוצאים הביתה יחד.

אני זוכר בביה"ס היינו יושבים בסוף הכיתה, שולחנות מקבילים. אני זוכר איך היינו מעתיקים בבגרות, מבריזים מביה"ס עם האוטו, איך שהיינו עושים את המוות למורה לאנגלית. אני לא אשכח את הרגע שגילינו, שאנחנו מתגייסים באותו התאריך ושנינו לגבעתי. איך קיווינו שנהיה ביחד. אני זוכר את השמחה שהייתה לי כשכנסתי לאוהל ביום הראשון של הטירונות, וראיתי אותך שוכב על המיטה עם המדים הירוקים המוזרים האלה עליך. כמה צחקנו שראינו אחד את השני בתוך האוהל עם הקיטבגים. מאותו יום לא נפרדנו עד הפיגוע.

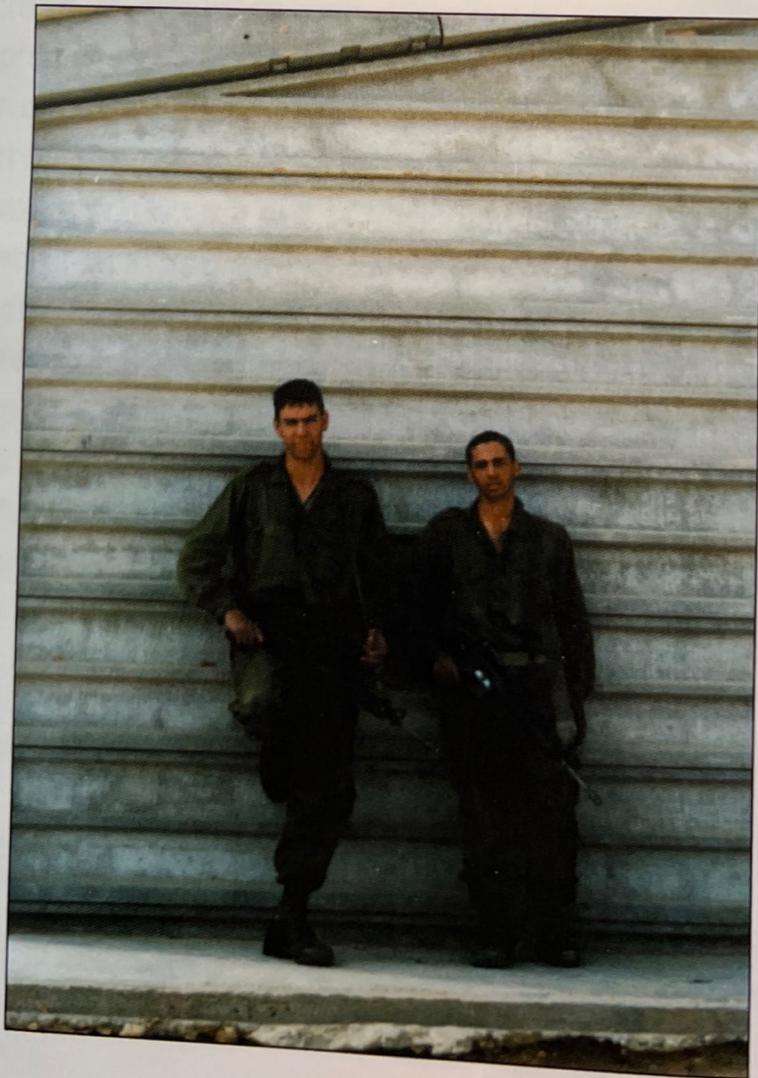
כשההורים שלך היו באים לבקר אותך בשבתות, ישבתי איתכם לאכול אוכל של בית. אני זוכר שבשדאות הקמנו את אוהל הסיירים הראשון שלנו יחד, והתחלקנו בקופסאות השימורים המגעילות האלה.

אתה היית הראשון שנפל מספר מוות במחלקה. זה היה לפני היציאה הביתה לראש השנה. אני זוכר את הפנים שלך באותו רגע. איך שריחמתי עליך. היציאה האחרונה שלנו ביחד היתה הרגילה לפני הקו. כשהפרידו בינינו, אמרנו לא נורא זה בטח ישתנה. אני כותב לך כאן בעיקר זכרונות כי זה מה שנשאר לי.

אנחנו כל כך שונים אחד מהשני, שלאף אחד אין מושג כמה. אפשר להגיד שהיינו ממש הפכים. הדבר בלט יותר באזרחות שאתה היית מופיע לביה"ס עם שיער מסורק, גיינס ונעליים מתאימות, ואילו אני אם הייתי בא עם מכנס טרנינג שלם, מגולח ושיער אסוף כולם היו יודעים שאני במצב רוח חגיגי. אפילו העדפות מוסיקליות היו כל כך קיצוניות אצלנו. אם נסתכל על דרכי המחשבה שלנו אתה כל כך אופטימי, ואני לא בטוח אם אני אגמור את היום שפוי, אך עם כל הניגודים אנו כה קשורים אחד לשני.

אני מאמין שאיפה שאתה נמצא עכשיו אתה יכול לחיות הרבה יותר טוב אם תפסיק לדאוג לנו כל הזמן, אבל אתה לא יכול זה האופי שלך לחשוב על אחרים, אך אל תדאג כי יבוא היום וכולנו נתאחד שוב.

חברך טל ביטון

לצביקה!

אני נזכר עכשיו ביום הראשון שהכרנו. זה היה בבא"ח בתחילת הטירונות. אתה וביטון הגעתם למחלקה אחרי הגיבוש לפלס"ר, זה היה קצת מוזר, אמרת לי שאתה מראשון והתפלאתי איך זה שאני בכלל לא מזהה אותך, זה כנראה בגלל שגרנו בשני קצוות שונים של העיר. בכל אופן אני חושב שדי במהירות הפכנו להיות חברים טובים ואת התקופה שהייתי איתך אני לא אשכח אף פעם.

היה בך משהו מוזר כי למרות שבד"כ היית די שקט ולא היית מהטיפוסים הרעשניים בכל זאת תמיד היית במרכז, תמיד ביחד עם החבר'ה ותמיד בעיניינים.

אני זוכר את השבת הראשונה שנשארתי, אתה היית הראשון במחלקה שנשאר מספר מוות ושלחו אותך לעשות את השבת בהר קרון, זה ביאס אותך לאללה אבל בכל זאת ידעת לקחת את זה בפרופורציות הנכונות (לפחות היית פטור ממספרי מוות עד שעלינו לגדוד).

באותה השבת אני ומושיק באנו לבקר אותך והאמת שהתסדרת די טוב. ההורים שלך לא אכזבו ובאו אליך והביאו איתם את שני, והשבת נראה עברה לך בסדר.

אחרי השבת הזאת הגיעה השדאות, אתה וביטון הייתם יחד באותו אוהל סיירים ותמיד, את זה אני לא אשכח, מתי שהייתה הקפצה בלילה זה היה יוצא על השמירה שלך ושל ביטון.

אחרי שלושה חודשים גמרנו סוף סוף את הטירונות ואז הגענו לאימון המתקדם. אני זוכר שאז התחילו לך הבעיות ברגליים, ושברי הליכה. בכל זאת לא הסכמת לוותר על המסע כומתה ועד כמה שאני זוכר עשית חצי ממנו כמו ענק אם כל הבעיות שהיו לך ברגליים, דחפת ועזרת לאנשים ולקחת על עצמך פק"לים. יום אחד אחרי המסע כומתה אני זוכר שאלון שהיה מ"כ שלנו קרא לי ולך ואמר שנעשה הגרלה מי יקבל את הכומתה אבל עשינו הגרלה ואני ניצחתי וקיבלתי את הכומתה.

לאחר מכן עלינו לגדוד באותה תקופה של המעבר היה לך משפט תנועה, ואחרי זה נפטר אצלכם מישהו במשפחה ולכן הגעת לגדוד כמה ימים מאוחר מכולם, ואני זוכר שכעסת עלינו בגלל שלא שמרנו לך מיטה ב"אוהל סגל". זה היה האוהל האחורי שבו ישנו כל החבר'ה (אני, מושיק, ביטון, שקד דרור וכו') אבל אחרי כמה שעות ארגנו לך מיטה וישנת איתנו ביחד.

צביקה, כל כך קשה לי להאמין שאתה כבר לא איתנו. איך פתאום ביום אחד לקחו אותך מאיתנו בלי שום התראה, כל כך קשה בלעדייך, שאני חושב על זה לפעמים זה נראה לי סתם חלום - פשוט יום אחד תחזור ותתן את החיוך שלך ותהיה איתנו פה ביחד עם כל החבר'ה.

תדע לך שאנחנו אף פעם לא נשכח אותך, לא עובר לי יום בלי לחשוב עליך.

שבוע שעבר למשל היה לנו תרג"ד אז באמצע הלילה היתה לנו עצירה של משהו כמו שעה אז ירדנו מהנגמ"ש ושרנו כל מיני שירים. אחרי חצי שעה שני קם ואמר בואו נשיר עכשיו שיר בשביל צביקה (השיר של אריק איינשטיין "לנצח אחי") וכולנו שרנו איתך, בשבילך ואני הרגשתי לרגע שאתה עוד פעם איתנו.

כל כך קשה לקום ביום ראשון בבוקר שחוזרים לבסיס ולא לראות אותך ואת שני בתחנה, שתמיד היתה נמצאת איתך עד הרגע שהיית נוסע.

צביקה, לא אשכח אף פעם ואזכור אותך תמיד.

מחברך האוהב
רועי דבורין

מכתב לצביקה!

עברו כבר יותר מארבעה וחצי חודשים מאז שעזבת אותנו, ועם כל יום שעובר הגעגוע אליך רק גובר. היית בן אדם שלהכיר אותו זה היה זכות, הסתדרת עם כולם באופי המיוחד שלך, היית שקט ועם זאת כולם שמעו אותך, הכירו אותך ורצו להיות בקרבתך. לא אשכח את אותה עליית משמר שהעברנו ביחד בטטלים ומרוב שעמום התחלנו לעשות פרצופים אחד לשני ולזרוק אבנים כמו שני ילדים מפגרים. מאז שהלכת אני משתדל לבקר בבית של ההורים שלך כמה שיותר, כדי להרגיש קרוב אליך כמה שרק אפשר, אבל זה לא עוזר אני מרגיש שאני חייב לדבר איתך ולראות אותך שוב.

ושוב פעם מתגעגע אליך מאוד

חברך

אלי אורי

צביקה תמיד אזכור אותך בחינך הבישני שלך, החינך שברגע שראיתי אותו אפילו שהייתי הכי שבוז בעולם נתן לי מעט שמחה. צביקה, לא אשכח איך שבמסע כומתה שהייתי כבר גמור לגמרי איך סחבת אותי עד לסוף המסע וכל הזמן אמרת יאלה שפר, קדימה. איך שאפילו שהיה קשה מאוד אף פעם לא קיטרת ותמיד עזרת. אם מישהו היה צריך איזו החלפה בפק"ל ולמרות שהיה לך קשה לא היית מתבאס להחליף. אזכור גם איך שבטעות פלטת מילה לא במקום והמ"מ נתן לך לשמור שלוש שעות עם פק"ל חובש ולא התלוננת והמשכת לשמור כמו ענק.

כזה היית שקט אבל תמיד עזרת, אם נתקעתי ולא הצלחתי לשפצר משהו תמיד נתת יד לעזרה, אם נתקעתי בלי איזה דבק או עט היית צועק למי יש לתת לי. רק אתה תמיד עזרת לי והיית נותן למרות שאולי בעתיד יחסר לך.

בביקה, למרות שהלכת תמיד אזכור אותך ותמיד תהיה בליבי, תמיד.

אלי שפר

לשכת גיוס ת"ש
30.7.94

טקס השבעה
6.10.94

טקס קבלת כומתה
31.1.95

צביקה

צביקה, לא הספקתי להכיר אותך כל כך טוב, מכיון שהייתי בקורס חובשים, אבל כמו שאני זוכר אותך תמיד היית חבר שמוכן לעזור ולעשות הכל בשביל אחרים ודבר נוסף שאף פעם לא יכולתי להתעלם ממנו זה החיוך שלך.

אני זוכר שנכנסנו עם האוטובוס לכפר דרום פתאום כולם הכניסו מחסניות לנשקים וחשבתי לעצמי מה זה האנשים השתגעו אנחנו לא בלבנון ובאותו רגע היה הפיצוץ.

במשך כ-20 שניות כולם היו בהלם אף אחד לא דיבר ואף אחד לא צעק, היתה פשוט דומיה. פתאום מישהו צעק לקפוץ כולם מהאוטובוס ובאותו רגע התחילה הפניקה. כל החיילים קפצו החוצה דרך החלונות וירו כמו משוגעים לכל הכיוונים. גם אני עשיתי כך ואחרי שרוקנתי מחסנית חשבתי מה אני בעצם עושה, למה אני לא עולה לאוטובוס ומפנה פצועים. מיד עליתי לאוטובוס דרך הדלת הקידמית והראשון שראיתי זה היה אותך יושב והראש שלך נשען על חתיכת חלון שלא נשברה, מיד צעקתי למפקד שלומי שהיה למטה "בוא מה צביקה שלנו נפצע". הוא מיד רץ והתחיל לעזור לי להוציא אותך מהאוטובוס. אני זוכר שהרגל שלך נתפסה בין הכסאות והיה קשה להוציא אותך מכיוון שגם היית גבוה. השכבנו אותך בחוץ ומיד עליתי לאוטובוס לפנות עוד פצוע אחד. לאחר מכן חזרתי אליך והתחלתי לטפל בך, אני זוכר שהנשימה שלך חירחרה והוצאתי מן צינור כזה ובעזרת חובש נוסף פתחתי לך את הפה והחובש השני הכניס לך את הצינור לפה. באותו רגע מיד השתפרה הנשימה שלך וזה עודד אותי והמשכתי לטפל בך, הפשטתי אותך ומיד ראיתי שלא נפגעת במקומות אחרים פרט לקרע ברגל ימין אבל זה לא היה רציני. הייתי בטוח שלא נפגעת רציני מכיוון שלא היה לי הרבה מה לעשות התפנתי לפצועים אחרים וכעבור כמה דקות חזרתי אליך וראיתי שכבר רופא מטפל בך, הצטרפתי אליו ועזרתי לו. הוא ביצע בך מעין ניתוח בשטח ואז הרופא סיים את הניתוח. שוב התפנתי לפצועים אחרים, אך כשחזרתי אליך אתה כבר לא היית, הבנתי שפינו אותך למסוקים שכבר חיכו שם.

יותר מאוחר לקחו אותי לבי"ח לבדיקות, כאשר הגעתי לרס-2 בא אלי פתאום רב צבאי אחד ושאל אותי אם אני מכיר אותך. מיד הבנתי שקרה לך משהו אבל לרגע לא חשבתי ש"עזבת" אותנו וכאשר הוא בישר לי את הבשורה על מותך נכנסתי להלם ולא ידעתי מה קורה אותי ואיך זה ש"הלכת" פתאום ועזבת אותנו. אחרי כשעה וחצי בא אלי שוב הרב הצבאי ושאל אותי אם אני מוכן לזהות אותך, מיד אמרתי שאני מוכן והוא הכניס אותי ועוד שני מפקדים שהכירו אותך לזהות אותך. כל אחד נכנס בנפרד. אני נכנסתי אחרון וכאשר הוא הסיר מעליך את השמיכה ראיתי אותך שוכב שם עיניך היו כחולות ונפוחות קצת, אבל זיהיתי אותך וידעתי שזה אתה, הסתכלתי עליך כמה דקות ואז יצאתי החוצה.

זאת היתה הפעם האחרונה שראיתי אותך. צביקה, אני מתגעגע אליך מאוד ואין יום שחולף בלי שאני חושב עליך ונוזכר בחיוך שלך הלואי והייתי יכול להכיר אותך יותר טוב או אפילו להפגש איתך פעם אחת כדי לראות אותך שוב.

שלך

אסף זילברמן

את צביקה הכרתי בגיבוש לפלי"סר הוא היה איתי ועם עוד כמה מהמחלקה בקבוצה. במשך הגיבוש לא הכרנו עדיין אחד את השני ואני זוכר אותו משם רק בגלל הלילה שישנו יחד.

אחרי יום ארוך של קריעה המפקד אמר לנו לבחור בן זוג ולבנות אוהל סיירים כמה שיותר מהר כדי שננוח לקראת היום שלמחרת. אני לא זוכר איך, אבל אני וצביקה היינו זוג, עד אז לא ידעתי אפילו איך קוראים לו. התחלנו לבנות את האוהל ואז גם התחילו המריבות ביננו, לא הסתדרנו. האוהל סיירים כל הזמן נפל לנו מחדש, פעם באשמתי ופעם באשמתו וזה רק גרם לנו לשנוא אחד את השני. אחרי שעה בערך גמרנו לבנות את האוהל כשכמעט כולם כבר ישנו. אחרי הגיבוש שיבצו אותי, את צביקה ועוד כמה מהגיבוש ב"שקד" מחלקה 2. רק אז התחלתי להכיר אותו. לא הכרתי אותו כל כך טוב כמו מושיק או ביטון אבל מספיק כדי לדעת שמה שחשבתי עליו בגיבוש בכלל לא נכון. הוא היה בן אדם סבבה שאוהב לצחוק. אני זוכר שהיו לנו הרבה קטעים של צחוקים, אבל אני לא זוכר על מה בדיוק. הקטע שצחקנו בפעם האחרונה היה במוצב "גפן". בגוש קטיף, בערך שבוע לפני הפיגוע הוא הסתלבט עלי שאני לא מתקלח ואז הבטחתי לו שבאימון הבא הוא יישן על ידי ושאני לא אתקלח בכוונה כדי שהוא יסבול מהריח.

למי שקורא את זה ולא היה באוהל באותו הזמן זה לא אומר לו כלום, אבל אני בטוח שכל מי שהיה שם זוכר את הצחוקים שהיו באותו יום.

זהו זה כל מה שאני זוכר מצביקה, כל השאר פשוט נמחק לי מהזיכרון. אין טעם לכתוב כמה שהוא היה בחור וחייל טוב וכו', כי כבר כתבו ואמרו את זה מיליון פעם. מה שבאמת אני חושב עליו זה שהוא היה בחור סבבה, כיף היה להיות איתו באוהל ולהעביר קטעים ואני בטוח שאם הפיגוע לא היה קורה, היינו הופכים לחברים יותר קרובים.

דרור אושרי

צבא הגנה לישראל

דואר צבאי 03122
י"ט בניסן תשנ"ה
19 באפריל 1995

משפחת נרבט היקרה.

ביום ראשון, ט' לחודש ניסן התשנ"ה, 9 לחודש אפריל 1995,
איכדה היחידה את אחד מטובי לוחמיה ומפקדיה, צביקה, זכרונו לברכה.

צביקה נהרג כשעשה דרכו חזרה ליחידה לאחר חופשת השבת אליה יצא.
מכונית תופת נהוגה בידי מחבל מתאבד התנגשה והתפוצצה בסמוך לאוטובוס
בו נסע. צביקה נפצע אנושות, ונפטר מפצעיו בדרך לבית החולים.

צביקה היה חייל חייכן, שאהב את היחידה ואת החיים. הוא אהב את הוריו
ואחיותיו, וכן את חברתו שני, עימה חגג את יום הולדתה טרם חזר ליחידה.
צביקה היה אהוד בקרב חבריו, והתבלט במחלקתו בעזרה לזולת ומוטיבציה.

חיילי ומפקדי הגדוד אבלים יחד עם המשפחה על אובדן בן, אח, רע ולוחם מצטיין.

אילן אייזנברג, סגן אלוף
מפקד היחידה

במיבצע מחואם פוצצו מחבלים מתאבדים שתי מכוניות חופת בהפרש של כשעתים

6 חיילים נהרגו ברצועת התופת

אוטובוס מספר 36 של אגד עשה אתמול את דרכו מהתחנה המרכזית באשקלון לגוש קטיף ■ עשרות חיילים ששבו מחופשת השבת נימנמו באותה שעה במושביהם ■ המחבל מתאבד שהכיר היטב את מסלול הנסיעה ולוח הזמנים, הסתחר עם מכוניתו שהכילה עשרות ק"ג חומר נפץ בפרדס סמוך לכביש ■ משהבחין באוטובוס המתקרב, החל בנסיעה, נצמד לצידו הימני ואז ארע הפיצוץ הקטלני ■ התוצאה – 6 הרוגים ועשרות פצועים

סמל צב נדבב (פ) מדאשרץ

"פתאום שמעתי פיצוץ אדיר מצד ימין של האר טובוס מקדימה", מספר חייל בן 20 מפתח תקוה, מפצועי הפיגוע. "קפצנו, אני והחיילים מהחלונות עם נשקים שלופים. ראיתי את הערכים עומדים ומסתכלים, כאילו לא קרה שום דבר. ראיתי את הראש של המפקד שלי תלוש. זה היה מוזעזע. שמרנו על הפצועים עד שהגיעו האמבולנסים והמסוקים". נביל שבאנה, בן 22, עבד באותה עת כמפעל האריוות הסמוך לכפר דרום. "כל המפעל הודעזע. ראינו את האוטובוס ממשיך בנסיעה עד שנעצר. הוא עלה באש, והלהבות שלעו מהמכונית שהתפוצצו הגיעו לגובה של עשרות מטרים", סיפר אמש.

זו היתה מכוניתו של המחבל המתאבד. האלד חטיב, בן 22, איש הג'יהאד האיסלמי ממחנה הפליי טים נוסוית, חנה בפרדס לצד הכביש, כקילומטר מכפר דרום. הוא ידע בדיוק מתי יגיע האוטובוס הישראלי לציר זה. הוא המתין. במכוניתו הוסתרו עשרות ק"ג של חומרי נפץ ועוד כמה מטעני חבלה כודרים.

סמוך לשעה 12 הגיעה השיירה הישראלית לצד מת ופנתה צפונה, לעבר כפר דרום. המחבל הבחין באוטובוס המתקרב לעברו. הוא החל לנסוע על שביל העפר, מצמצם את המרחק אל השיירה הישראלי. ג'יפ הליווי שבראש השיירה חלף על פני מכונית התופת ואז עלה המחבל על הכביש.

"כשהגיע האוטובוס, הטרינספורטר החל לנסוע מהר", מספר ריאר אל-קודרה, "כשהוא הגיע ליד האוטובוס, הוא סטה והתנגש בו. שמענו פיצוץ וכל האיוור הודעזע. ראיתי תיבות של המכונית שהתפוצצה כשהן עפות באוויר למרחק גדול. ראיתי רגל של המחבל שהתעופפה באוויר. הייתי המום, ברחתי".

■ 'שמרנו על הפצועים'

הפצצה המתכתית הממונעת גרמה לפיצוץ האריר. רכבו של המחבל הועף למרחק אדיר ורוסק לחלוטין. חלקי מתכת מרכב זה וחומרי הנפץ שהיו בו פגעו בצידו הימני של האוטובוס הישראלי, שהמי שר בנסיעה עוד כ-200 מטרים עד שנעצר.

מאת אלו בוחדנה

מכונית התופת שהתנגשה אתמול באוטובוס ליד כפר דרום מתחה את יום הרמים ברצועת עזה. 6 חיילים נהרגו וכ-50 נפצעו, כשעשרות קילוגרמים של חומר נפץ קרעו את דופן האוטובוס. המחבל המתאבד נשלח ע"י הג'יהאד האיסלמי.

אוטובוס אגד בקו 036, שיצא אתמול ב-11 לפני הצהריים מהתחנה המרכזית באשקלון, היה מלא בעשרות חיילים וחיילות. הם היו בדרך לבטיסיהם ברצועת עזה, אחרי חופשת סוף השבוע. בין החיילים ישבו גם כמה מתושבי גוש קטיף, בדרום הביתה. כשהגיע האוטובוס למחסום כיסופים הצטרפו למסלול הנסיעה שני ג'יפים מלווים, אחד מקדימה ואחד מאחור. בכל יום מלווים הסיורים האלה כל כלי רכב ישראלי שנוסע לגוש קטיף ולישוב כפר דרום, בלב רצועת עזה.

■ מתאבד בן 22

ריאר אל-קודרה, בן 29, המתגורר סמוך להתנתח לוח כפר דרום, עיבד באותה עת את חלקת הארמה שלו. הוא הבחין במכונית טרינספורטר כחולה שהגיר עה מכיוון תאניונס, ירדה מהכביש הראשי לשביל צדרי. "כרכב הזה היו ארגונים עמוסים בעשבים. הר כב פנה לשביל הצדרי, עשה סיבוב פרסה ועמד מול הכביש הראשי", הוא מספר.

יום הפיגועים ברצועה

12 בצהריים. טרינספורטר התופת מתנגש באוטובוס, שמגיע מאשקלון. 6 הרוגים 36 פצועים

2 בצהריים. מכונית תופת מתפוצצת ליד גיפ של משמר הגבול בצומת נצרים. 9 פצועים

נצרים

ישראל

כפר דרום

10.4.95

מנדריהתופת דהר

על שביל עפר צדדי, חצי קילומטר מכפר דרום, ארבה לאוטובוס עמוס החיילים מכונית טרנספורטר נושאת לוחיות עזתיות. נהגה, מחבלי-מחאבד, ככל הנראה חבר הג'יהאד האיסלאמי, ידע היטב את לוח הזמנים. המודר ושא עשרות קילוגרמים של חומרי חבלה, מטעני נפץ ומוקשים, שהיו מכוסים במיספוא לבהמות. בסביבות השעה 12 בצהריים ושמע הפיצוץ העז. התוצאה: 6 הרוגים ו-35 פצועים

מאת דוד רגב ועמיר רפפורט

יום ראשון בבוקר, אשקלון, התחנה המרכזית. כמו בכל התחלת שבוע מתקבצים כאן עשרות חיילים מכל רחבי הארץ, בדרכם לבטיסרם בנוש קטיף. חבילות מדי, בית, ממתקים, עיתונים. ברציף של קו 036 מאשקלון לנוש קטיף מצפה לחיילים הנהג הקבוע, מוטי כהן ממושב זמרת שבנגב, נהג שראה לא מעט טרור על הנהג. האוטובוס עמוס חיילים, פה ושם גם כמה אורחים - מת יישיבים מגוש קטיף, אורחים שבאים לפסח.

חולפת שעה של נסיעה. האוטובוס מגיע למחסום כיסופים, ושם, כרגיל ולפי הפקודות, נצמד אליו ג'יפ סיור של צה"ל. האוטובוס נוסע ראשון, הג'יפ מאבטח מאחור. בימים האחרונים התקבלו התראות על נסיונות פיגוע, בעקבות הפיצוץ בשכונת שיח' רדואן בעזה.

12 בצהריים. האוטובוס נוסע מדרום לצפון בציר התנועה הראשי, שחוצה את רצועת עזה לאורך. כביש רחב, ארבעה נתיבים, שהתנועה עליו משתפת לישראלים ולפלסטינים. המרחק: חצי קילומטר מכפר דרום.

באתה שעה, על שביל עפר ממורח לכביש, סמוך מאור לבית אריה לעגבניות שכבצת חקלאים ערבים, חונה טנדר טרנספורטר כחול. חלקו הקדמי מופנה לכיוון הפרדס, והאחורי - לכיוון הכביש. איש לא חושד בו.

הוא נושא לוחיות רישוי עזתיות. נהגו, חאלר מוחמד אל חאטיב, בן 23, התכוון לא מעט לרצועה. אל חאטיב הוא תושב נוסיראת שברצועה, כנראה חבר בג'יהאד האיסלאמי. הוא יודע היטב, לפי לוח הזמנים של קו 036, שהרגע שלו מגיע.

כשהוא מבחין באוטובוס המתקרב, משלב אל חאטיב להילוך אחורי, ופותח בהרהר אל האוטובוס העמוס חיילים. הטרנספורטר "טר" גולש אל אמצע הכביש, נצמד אל החלק המרכזי של האוטובוס - ומתפוצץ.

שמעתי פיצוץ גדול וראיתי את האוטו הכחול עף באוויר ומי תפוז כולר, סיפר מוחמד ג'אבר, עוכר בבית האריזה הסמוך. עשרות קילוגרמים של חומרי חבלה, מטעני נפץ ומוקשים, שהיו מכוסים במספוא לבהמות, העלו פטריית עשן ענקית. הטנדר התפרק לרסיסים. צירו הימני של האוטובוס נפער מן הפיצוץ. האוטובוס המשיך בנסיעה, כשבתוכו הרוגים ופצועים. כעבור 200 מטרים נעצר, והא נגלתה הוועה.

סג"מ קרן עמרי, שישיבה כספסל האחורי. פתאום היה פיצוץ גדול והכל נעשה שחור. היו צעקות. חיילים התחילו לקפוץ החוצה. בפנים היה הרבה דם. פצועים צעקו.

עורא מררכי, עוזר קצין הביטחון של היישוב נצר חוגי, נסע במכוניתו מאחור, ומיהר להזעיק סיוע. האוטובוס היה קרוע. סביבו שכנו חיילות וחיילים שזעקו לעזרה. הכל היה מלא דם. הבחתי באיברים קטועים ובהרהר דם חזוכית על ריצפת האוטובוס.

- מאת צבי אלוש, מיכל גרייבסקי - יהודית יחזקאלי ורחל סוסר, כתבי "ידיעות אחרונות" -

אחד אחר השני המריאו אתמול מסוקי חיל-האוויר מאתרי הפיגוע ברצועה, כשהם נושאים איתם את הסצנות אל בתי-החולים במרכז הארץ. בכמה מקרים הוזעקו המסוקים קום שנית, כדי להטיס את הסצנות קשה אל מרכז רפואי אחר, לטיפול מורכב יותר. אל בית-החולים "סורוקה" בכאר-שבע הגיעו אתמול 42 פצועים. אחד מהם, סמל צבי נרבט (19), נפטר בחדר המיון זמן קצר אחר הגעתו.

כוס. מכל עבר שמעתי צעקת 'אמא אמא, תעזרו לי'. תיקים צב' איים היו שפוכים הפוכים, כגדים מהבית וממתקים היו מפוזרים ומוכתמים בדם. זו הייתה זועת אלוהים. ראיתי כבר את כל הפיגועים באיזור, וראיתי גם חברים טובים שהלכו לי מול העיניים, אבל דבר כזה מחריד לא ראיתי מעולם.

כמעט כל הנוסעים נפגעו. אלה שיכלו אורז כוחות וחילצו עצמם מסכנת החלונות, מחשש לפיצוץ נוספים. לא ידעתי עם מי להתחיל, מספר עורא מררכי. היו כאלה שכבר לא זזו, והבנתו שהם מתו. יחד עם צוותי ההצלה שהגיעו בינתיים, התחלנו לפנות החוצה את כל מי שנראה חי. נהג, מוטי כהן, סייע לנו.

ערי ראיה סיפרו, כי מעוצמת הפיצוץ עפו חלקי גופות אל מחוץ לאוטובוס, חלקים נרסקו לעמוד הסמל סמוך. תרמילי חיילים נמצאו ברדיוס עשרות מטרים. הגופות היו כמעט שק שה לתאר, אומר דוב יוסף אל-נקווה מגוש קטיף. נגל של דם נשפך מהאוטובוס. אספנו כרטיס מה את חלקי הגופות. בתוך האוטובוס הכל היה ארום. הריצפה לוח השעונים, אפילו הממתקים שהביאו החיילים מופשת העי' בת'.

גם מכונית תופת נהרסה כליל. בין שרדייה נותרו נמשך שעות שרדיו המפויחם של המחבל המתאבד. למקום הפיגוע חשו עשרות אמבולנסים מכל יישובי גוש קטיף ומאיזור הדרום, וצוותי הצלה של צה"ל. האיזור ננטה בקירוב מקום הוכשר בית חר לים שרה, שבו קיבלו הפצועים ארבעה מהחיילים נקבע במקום שניים שחולצו כמעט קשה, נפטר דו מפצעים מאחור יתור. מוקשים צבאיים החלו נפיגו הפצועים קשה לבתי-החולים. תל השומר, "סורוקה" וברדילי. הפצועים הקלים יותר פונו באמבולנסים. על כל הפעולות פיקוד אלוף פיקוד דרום, שאול מופז, ומפקד כוחות צה"ל ברצועה, תאל דרוחן אלמוג. הכל היה מהיר מאוד, וכעבור שעה לא נותרו עוד פצועים בשטח.

אנשי החברה קדישא סרקו את האוטובוס וסביבתו, כשהם מברר ססים בשלולית דם גדולה. כל כיסא, כל קפלי-חלון. כל שריר השדר בעדינות. מראה שנעשה מוכר כל-יך בשנים האחרונות. תכלני משמר הגבול החלו אתה שעה כבדיקה קפדנית של האוטובוס וסביבתו, ושל שרירי מכונית התופת. במקום נמצאו כמשך שעות אוכיות עסקי החבלנים בפיצוץ מבורק של המסוקים. גם לנגר עיניים של ראש-הממשלה, שהגיע למקום, ושל צבא העיתונאים.

את סגן קרן עמרי, מגוש קטיף, החזיר הפיצוץ המבורק היא התכווצה עם הרעם, והחלה לכבדת. זה מחזיר אותי לאחור, אמרה וחבריה החיילים חיבקו אותה בחום.

בקירבת מקום נראו שוטרים פלסטיניים, משתאים על היקף הפעילות הישראלית. "חראם" וחבל, אמר קצין פלשטיני נכון. אבל קבוצה של פלשטינים, שעוכבו לבדיקות זמן ממושך, חשבו אחרת: יום אנחנו, יום אתם, אמר אחד מהם, כשהחזיר לא שט משפתי.

עד ראיה: "חיילות וחיילים זעקו לעזרה. הכל היה מלא דם. איברים קטועים. צעקות 'אמא אמא, תעזרו לי'. תיקים צבאיים שפוכים, בגדים מהבית וממתקים מפוזרים ומוכתמים בדם. לא ידעתי עם מי להתחיל. ראיתי כבר את כל הפיגועים באזור, אבל דבר כזה מחריד לא ראיתי מעולם"

סמל צבי נרבט

"צביקה אמר שהוא אוהב אותי ורץ לאוטובוס"

אוהב אותך, ורץ לאוטובוס. המשכתי לישון. לא ידעתי שכשקום לא יהיה לי חבר. איזו מתנה נוראה קיבלתי ליום ההולדת. צביקה היה הילד הכי יפה בעולם".

האב חיים שישב על המיטה של בנו סיפר כיצד הגיע אליו דבר מותו של בן הזקונים: "כשאחותו יפית שמעה על הפיגוע היא נסעה לבתי החולים ברזילי באשקלון וסורוקה בבאר שבע. ההרגשה הייתה רעה. צביקה לא טיילן אחרי הפיגוע. הוא נהג להתקשר בכל דקה פנויה שהיתה לו. בשעה 10.15 הוא התקשר ואמר שיעלה לאוטובוס. אלה היו המילים האחרונות שלו". בחופשה האחרונה התלונן צביקה ששקט בעזה: "משעמם", הוא סיפר לחבריו, "אין אקשן".

צביקה נולד וגדל בראשון לציון. הוא הותיר אחריו הורים, חנה וחיים, ושתי אחיות בוגרות ממנו - איריס ויפית. הלוויות תתקיים היום ב-13.00 בחלקה הצבאית בבית העלמין בראשון לציון.

מאת סופר מעריב

"צביקה רדף אחרי המוות. האוטובוס נסע והוא רץ אחריו" כך סיפרו אתמול בביתו של סמל צבי נרבט בן ה-19 בראשון לציון.

בכל פינה כבית הם ישבו בראשים מורכנים. החברים המשפחה וההורים השכולים. השמועה כי שלושה מבין ההרוגים הם תושבי העיר פשטה במהירות. ראש העיר מאיר ניצן ואשתו ביקרו בבתי האבלים. המילים נעתקו מפיו.

בחדרו של צבי ישבו האב חיים, האחות יפית וחברים רבים. לפני שמונה חודשים התגייס צבי לצבא. תחילה ניסה מזלו בצנחנים. בסופו של דבר הגיע לחטיבת גבעתי.

בסוף השבוע הגיע צביקה לחופשה. את מרביתה בילה יחד עם חברתו שני. אתמול היה יום ההולדת. כשהיא בוכה סיפרה על הפרידה מהחבר: "לפני שנפרדנו הוא אמר לי 'מזל טוב ילדה יפה שלי. אני

מעריב

10.4.95

סמל צביקה נרבט ז"ל

"הלכת - והשארת את כולנו יתומים"

והאלפים בכו יחד איתה. חברתו של צביקה, שני, ואחיותיו הבכורות, איריס ויפית, עמדו ליד הקבר הטרי, וזעקו וזעקות שבר למראה הארון שכוסה ברגבי עפר. "מה עשיתם לנו. אח אחד היה לנו, ועכשיו הוא בארון". רק האב, חיים, הצליח לשמור על פנים קפואות.

לוחם מעולה

מפקד היחידה ספר לצביקה: "בפיגוע הזה הלך לעולמו בחור חייכן, לוחם מעולה, אחד הטובים שבלוחמי הגרד, ואדם בעל ערכים. הוא תמיד לקח הכל בקלות, עם חיוך על פניו. תמיד הסתדר עם הבעיות והוביל את חבריו גם ברגעים הקשים".

ראש עיריית ראשון לציון, מאיר ניצן, הוסיף: "כתבו עליך בסיום הלימודים - נער יפה ושתקן שעשה רק טוב לחבריו. עשית את המוטל עליך והתנדבת לגבעתי. אולם יד מרצחים השיגה ארץ, והשאירה את כולנו יתומים".

מאת איציק סבן

"צביקה שלי, צביקה, צביקה, הידהדו זעזע קתיה של חנה נרבט, אמו של סמל צביקה נרבט ז"ל, במהלך מסע הלוויה של בנה.

שעה קלה לאתר שאיתי דינר ז"ל הובא לקבורה, נטמן סמוך אליו צביקה נרבט ז"ל, השני מבין שלושת החיילים שאיבדה העיר ראשון לציון בפיגוע הדמים ליד כפר דרום.

צביקה, בן 19, כמעט איתר את האוטובוס שנפגע. הוא רץ אחרי האוטובוס ובסוף הצליח להשיגו ולעלות עליו. "אפשר להגיד שהוא רדף אחרי המוות", אמרו אתמול קרוביו.

אלפים הצטופפו אתמול בבית העלמין בראשון לציון, כדי ללוות את צביקה בדרכו האחרונה. כמה חבריו מחטיבת גבעתי, שרק קודם לכן ליוו למנוחות חבר אחר, איתי דינר ז"ל, לא יכלו לשאת את הכאב - וניזקקו לטיפול רפואי. "צביקה", זעקה בבכי קורע לב אימו חנה,

מעריב

11.4.95

"אני נעונשתי, צביקה יצא הביתה ולא חזר"

מושיק הירש: "צביקה היה במחלקה שלי. פלוגת אוגוסט 94, מחלקה 2, גרוד שקד, גבעתי. בתחילת הטיירונות צביקה היה שקט, אולי ביישן. הוא לא היה מהב-לגניסטיים, אבל למרות זאת תמיד היה במרכז. הוא גם לא היה מתכבין שקשה שלו. עשה הכל בשקט, כמו שצריך. לא מהכוכבים של המחלקה, אבל תמיד בסדר במסעות, במבחנים ובתרגילים. תמיד מעט מעל הממוצע. הוא גם נבחר להיות האר-פי-ג'יסט של הפלוגה. משהו טוב."

"בסוף הטיירונות עלינו לגרוד. כשיצאנו לתרגיל חטיבתי או לתרגיל משותף עם השריון, שאלה תרגילים מאוד קשים, הייתי צריך לצאת עם פק"ל חובש ואפוד חובש. היה לי מאוד כבד. צביקה, למרות שהיה צריך לסחוב את הפק"ל שלו ולמרות שהוא לא בריק, בא ולקח ממני את האפוד וסחב אותו כמו ענק.

"בסוף האימון, לפני חודשיים, היו לנו שבע פלוגה. יום שלם שעשינו תרגילי כיתה מהבוקר עד הלילה, ובלילה היינו סחוטים. ביקשנו מהמפקדים להעמיס את הציוד על הרכב כדי שנחזור לבסיס עם משקל קל יותר. הם סירבו. אז צביקה אמר: 'אופ'. המ"מ שמע את זה ואמר לו: 'צביקה, איך שחזרים לבסיס, אתה שומר שלוש שעות עם פק"ל חובש עליך'. אם אני הייתי שומר עם זה, לא הייתי מצליח. בטח לא אחרי יום כזה. צביקה לא אמר כלום והלך לשמור, עם זה, כמו ענק. הוא לא אמר כלום ולא התכבין. יצאתי כמה פעמים לראות מה איתו והוא קצת זו קדימה ואחורה, אבל לא הסיר אותו לשנייה. גם כשחזר הוא לא קילל ולא שמר טינה. עשה את זה ומייד חזר לשגרה כאילו לא קרה כלום."

"כשהודיעו לנו לפני כחודש שאנחנו עושים קו בעזה התבאסנו. אמרנו שזה שטריות. שאין שם כלום. רצינו אקשן כמו שיש בלבנון. כשהגענו גילינו שזה בדיוק כמו שחשבנו. חרא. בפורים קיבלנו המון משלוחי מנות, בין היתר מבית ספר אורנים בראשון. אני זוכר שפתחנו את כל החבילות בהתלהבות והחלטנו לשמור את כל המכתבים מהילדים. באחד המכתבים היה רשום דבר שצביקה מאוד התרגש ממנו. ילדה אחת רשמה: 'אולי אני קטנה, אולי אני טפשה, אבל דבר אחד אני לא מבינה. למה פרחים מוגנים אסור לקטוף וחיילים מותר'. יותר מאוחר צביקה התקשר לילדה ולשאר הילדים והודה להם.

"מה שהחזיק אותו היו המכתבים שקיבל מהחברה שלו שני. שני השקיעה במכתבים, כל מכתב שלה היה עם ריח של בושם ועל העטיפה היה רשום: אני אוהבת אותך ודברים כאלה. הייתי חוטף לו את המכתבים משני ומריח את העטיפה, ומרגיש כמה אני רוצה הביתה. כמה צריכים את הבית."

"גם למוצב כחאן-יונס ההורים שלו הגיעו. עשו לו הפתעה. ראיתי ששני איננה ואמרתי לו: 'מה קרה אחי, רבתם, מה קרה?' כל הזמן הם היו יחד, הוא אמר שאבא שלו לא הסכים לקחת אותה כי זה מסוכן, והוא לא מוכן לקחת אחריות. זה היה קשה לו במיוחד כי הוא גם לא היה אמור לצאת לחופשה ליום ההולדת של שני. הוא לקח את זה קשה אבל היא אמרה לו שזה לא נורא."

"באותו הלילה יצאתי למארב. אני ועוד חבר איחרנו לתדריך. המ"מ נתן לנו עונש: ביטול היציאה הקרובה שלנו הביתה. אחריי ברשימה היה צביקה. למחרת בבוקר כשחזרתי מהמארב אמרתי לו: 'צביקה יש לי בשורות טובות בשבילך. אני וחנוכה קיבלנו עונש, ואתה יוצא היום הביתה'. הוא מאוד שמח בגלל שני. בהתחלה הוא לא האמין, ורק כשצחי, חבר נוסף, אמר לו הוא האמין."

אחרי מספר שעות באו לאסוף אותו עם הגיפ והוא יצא הביתה. זו הפעם האחרונה שראיתי את צביקה. ביום ראשון, יום הולדתה של שני הוא היה אמור לחזור לבסיס. חבר אמר לי שהיתה מכתית תופת ליד כפר דרום, חהו. החברה שלנו וצביקה ביניהם היו אמורים כבר להגיע ולהחליף אותנו בעמדות. ראינו שהם לא מגיעים, אבל לא קישרנו בין הדברים, רק חשבתי מתי הם כבר יגיעו כדי שנצא הביתה."

"אחר כך הגיעו ידיעות כי איתי דינר ממחלקה 1 נהרג וכי צביקה פצוע בינוני, אבל לא היה להן ביטוס. בערב היו הכנות לקראת יציאה למארב לילה. היינו אמורים לעבור קודם דרך המוצב הפלוגתי. הלכנו לעבר המוצב הפלוגתי וכבר מרחוק הלב שלי התחיל לדפוק בלי סיבה. רציתי לדעת מה קורה עם הפצועים. הגענו לש"ג ופגשתי שם את אחד החברים, התחבקנו ושאלתי אותו אם הוא שמע מה קרה. אמרתי לו ששמעתי שדינר נהרג, ואז שאלתי אותו מה קורה עם צביקה. אחד החיילים מהפלוגה שעמד קרוב אלינו התערב בשיחה ואמר שצביקה מת. אני זוכר שצעקתי עליו שלא זיין לי את המוח כי צביקה פצוע בינוני, ואז החבר שלי אמר שזה נכון, שצביקה באמת מת. נכנסתי להיסטריה, בכיתי כמו ילד קטן. נכנסתי לבסיס ואז חבר מהמחלקה, עמיקם, ניגש אלי וחיבק אותי. המשכתי לבכות."

אחרי כמה דקות, איתי המ"מ אמר שנתכנס כולם באחד האוהלים כי הוא רוצה לדבר איתנו. הוא ורמי הסמל נכנסו עם עוד כמה מפקדים, ואמר שהיה מוכן להכל, אבל למצב כזה לא הכינו אותו. ואז הוא הודיע שקרה דבר נורא, ושאנחנו צריכים להיות יחד, אחד עם השני, שצריכים להמשיך הלאה בשגרה, גם בגלל שזה יעזור לנו וגם בגלל שבטוח שזה מה שצביקה היה רוצה. אחרי שעה בערך יצאנו למארב."

סמל צבי נרבט זיל

חתיך, ספורטאי מעולה

"שני, חיים רק פעם אחת, תהיי מאור שרת, תהיי שמחה בשבילי. כשאת עצובה, גם אני עצוב". במילים אלו ברח צבי נרבט את שני שוורץ חברתו ביום הולדתה ה-19, יום ההולדת האחרון אותו חגגו יחדיו.

"אחרי כל פיגוע היינו עוברים לסדר היום", אומר איתי פיירמן, חברו של צבי קה נרבט. "עד שזה לא נוגע לך, זה משהו אחר בכלל. אתה באבל טיפונת, אבל זה עובר. כשזה מגיע אליך, פשוט אין לך מילים להגיב. אני יחד עם צביקה מכיתה אלף ועד התיכון. עד כיתה ו' שיחקנו יחד כדוריד ב"הפועל ראשון". ב"עמית" למדנו יחד במגמה ספרותית-גאוגרפית. 12 שנה יחד, זה לא יאומן שהוא פתאום איננו. כל החיים שלו הוא רצה ללכת ל"גולני". הוא האמין בשלום ורצה שיהיה שלום עם הערבים".

מורן שוורץ, ילדה יפה בת 16 וחצי, מתייפחת על כתפי חברותיה. אחותה, שני, חברתו של צביקה בשנה וחצי האחרונות, איברה, היא אומרת, את אהבת חייה. "מספרים עליו ככה וככה", היא אומרת "אבל הכל סתם מילים. הכי נכון להגיד עליו שהיה מלאך. ממש מלאך. הוא היה אצלנו בן בית, כמו אחי הגדול הוא היה. מאתמול סבא שלי לא מפסיק לבכות, כאילו שנהרג לו נכד. הוא מת ביום ההר לרת שלה, אני לא מאמינה. איזו מתנה היא קיבלה ליום ההולדת? היא כל כך אהבה אותו, היתה מוכנה לוותר על הכל למענו, וחצי שעה לפני שהוא יצא לאוטר בוס הוא אמר לה, שני, אני אוהב אותך. ועכשיו זהו, הוא איננו. אני לא מאמינה".

"באותו יום כשזה קרה", מספרת ברמ" עות לואי כחלון, העוברת עם חנה האם בשק"ם, "חנה היתה חולה. היא אישה מקסימה, שעושה הכל למען הילדים שלה. היא נתנה הכל לבן הזה, ותמיד היתה מרדאגת מה קורה איתו בצבא. תמיד היא אמרה שעה הזאת תגמור עליה".

רחל ברוטמן, היתה המחנכת של צבי ב"בארי". "לצערי, כשמישהו הולך, אומרים עליו דברים טובים, אבל על צביקה אפשר רק לומר, שהוא היה מלאך. הוצאתי היום את תמונת המחזור הכיתית, ור"איתי אותו מחייך כמו תמיד. עם עיני שקר מבוששות, גבוה, רזה, חתיך, ספורטאי מעולה, ילד יפהפה. קשה לי לדבר עליו כלשון עבר, אני עוד רואה את החיוך שלו מולי, וקשה לי.

"היום, בבית הקברות חיבקתי את התלמידים שלי, והרגשתי שהם צעירים מכדי להפגש עם המוות. אתמול ביקרתי את הריו, ואמא שלו, שתמיד עמדה לצידו ותמכה בו אמרה לי, 'איך היה אכפת לך מצביקה שלי, צביקה הקטן שלי, ועכשיו אין צביקה'. היו לנו זכרונות מאוד נעימים מהמחזור הזה, זו היתה כיתה מאוד יפה ומלוכדת. עברו רק שש שנים - והנה הם חיילים. צר לי, כל כך צר לי, ואני מקווה שזאת תהיה הפעם האחרונה שכך נפגש, במעמד שכזה".

אורן בורנשטיין, חברו הטוב ביותר של צביקה, מכקש שלא להגיב, כי חברות שהחלה בגיל שנתיים ותמה בטרם עת, כבוקר תופת אחר, קשה לסכם במילים. אהובה, אימו של אורן, מרגישה כאילו איברה בן. "צביקה ואורן לא היו סתם חברים, הם היו אחים. אחים מגיל שנתיים.

גרנו תמיד באותה שכונה, במרחק של רחוב אחד. צביקה הצטרף אלינו לטיולים המשפחתיים לאילת ול"מי כף" של "יום השוטר" בפארק הלאומי ובהרצליה. הם הלכו לאותו גן וסיימו בתיכון באותה כיתה ואותה מגמה. בהתחלת התיכון פיצלו אותם ושמו את צביקה בכיתה אחרת, אבל הוא ביקש לעבור לכיתה של אורן. צביקה התגייס לפני שמונה חודשים. אורן צעיר ממנו כחצי שנה, והתגייס ארבעה חודשים אחריו, גם הוא ל"גבעתי".

"צביקה היה בחור מקסים, ואני לא ארמרת את זה בגלל שקרה כאן אסון, אלא בגלל שבאמת הוא היה כזה. ילד מיוחד, שאף פעם לא הפריע לאף אחד, שלא שמעו ממנו משהו רע ושאוהב לעזור לזר. לם. כשהוא היה רואה אותי ברחוב סוחבת סל, היה רץ לעזור לי. היה נמצא אצלנו כמשפחה, מדבר עם כולם, שומע עם אורן מוסיקה. לכל הטיולים הם נסעו יחד. הוא היה ילד שקט, יפה כזה, עדין וגבוה ורזה, אנטנה. וכמה שהיה יפה, לא השוויץ ולא התבלט".

"צביקה היה מתקשר אלינו הרבה. כש היה נשאר שבת בטירונות היה מתקשר לספר מה קורה איתו. כל הזמן עוברים לי בראש מחשבות רעות, ואני עדיין כאילו בתוך חלום, כאילו שזה לא נכון וזה לא קרה. אני לא מעכלת. לא יכולה לעכל. הייתי עד אחת וחצי בלילה עם חנה, אמא של צביקה, ומה יכולתי להגיד לה? לא היו לי ניחומים. רק רציתי כל הזמן לבקש שיחזירו לנו אותו בחזרה. ביום ראשון, עוד לפני ששמעתי את החדשות, אורן התקשר אלינו וסיפר לנו שהיה פיגוע. הוא שמע על האוטובוס שהתפוצץ, אבל לא ידע שצביקה היה באוטובוס הזה. כש נודע לנו, ניסינו שעות להשיג אותו. הר"רענו לו דרך המ"פ, והוא עדיין לא עיכל. כולנו לא מעכלים".

■ סינל ברקוביץ - דינר

לכולן יש ידידים טובים, כאלה שבאים כשאין לך חבר או שאת יוצאת איתם כשאין מישהו יותר טוב, כאלה שנמצאים איתך בקשר רק כשטוב לך והכל בסדר. אבל צביקה היה שונה: הוא היה איש הסוד שלי"

עברית קלה

"ביום שני כשקברנו אותו, נותרו פה עשרות אנשים שמבחינה גופנית הם חיים אבל מבפנים הם מתים ולנצח יישארו מתים. אם הייתי יכולה להיכנס לקבר במקומו, ושהוא יהיה כאן, הייתי מוכנה, כי בין כה וכה אני מרגישה שאני שם איתו. לפחות שהוא יהיה כאן, חי ונושם ומעניק אושר לאנשים"

נתי מור

"הייתי מוכנה להתחלף איתך עכשיו"

מיכל נסתר נפרדת מידיד שהיה עבורה תחליף לאחיה שנפטר ממחלת הסרטן.

"צביקה היה ידידי הטוב שמונה וחצי שנים. הכרתי אותו בכיתה ה'. באתי ללדה חרשה לראשון-לציון, לבית ספר בארי וראיתי פתאום ילד כזה יפה, גבוה ורוזה עם האף הכי יפה שיש בעולם. סולד עם גל כזה למעלה. כל הבנות היו רוצות לתת לו ביס באף. הוא היה ילד מקסים, מחייך לכולם, מדבר עם כולם. הוא לא ידע מה פירוש המלה סנוב.

"לכולן יש ידידים טובים, כאלה שבאים כשאין לך חבר או שאת יוצאת איתם כשאין מישהו יותר טוב, כאלה שאיתך בקשר רק כשטוב לך והכל בסדר. אבל צביקה היה שונה: הוא היה איש הסוד שלי.

"לפני שנתיים אחי נפטר מסרטן לאחר שלוש שנים שהיה חולה. צביקה היה איתי לאורך כל הדרך. גם כשהייתי מצוברחת ולא נחמדה, ובוכה ועצבנית, צביקה תמיד היה שם. אף פעם הוא לא אמר לי: די, מספיק, תצאי מזה, תפסיקי. לחברות שלי כבר נמאס ממני אבל לצביקה לא. אין סיכוי. לפעמים הייתי בוכה וצועקת עליו, תעזוב אותי לבד, אני לא רוצה אף אחד, אבל הוא היה מתעלם ממני. יושב ומקשיב ומחבק ועוזר ומעודד ולוקח אותי לטיול, ותמיד איתי.

"הוא היה עושה בשבילי דברים שאבא שלי לא היה מוכן לעשות. הוא לקח אותי לבקר את החבר שלי בצבא. שלוש שעות נסיעה. העיקר שאהיה שמחה, שאחייך. כשנסעתי לחו"ל הוא כתב לי מכתבים שהיו גורמים לי לבכות מרוב אושר שמישהו כל כך אוהב אותי, שלמישהו כל כך איכפת. צביקה עודד אותי להמשיך. כשהייתי נשברת הוא הגיע לעודד אותי, לדחוף אותי קדימה.

"בלוויה של צביקה נשברתי, כמו שבחיים שלי לא נשברתי. אני אומרת לעצמי כל פעם מחדש: צביקה לא מת, הוא פשוט נסע למקום רחוק, הוא יחזור, הוא ימשיך לנשק אותי אפילו שהחברה שלו מקנאה, הוא יהיה בחתונה שלי כי אני פשוט לא יכולה לראות עתיד בלעדיו. לא יכולה להמשיך. תמיד אמרתי: לא נורא, אלוהים לקח לי אח אחד, אבל נתן לי אחר. עכשיו הוא לקח לי גם את השני. אני לא מוכנה לקבל את זה.

"לכן האובדן הוא כל כך כבד, ביום ראשון המקולל שבו נהרג צביקה וכיום שני כשקברנו אותו, נותרו פה עשרות אנשים שמבחינה גופנית הם תנים אבל מבפנים הם מתים ולנצח יישארו מתים. אם הייתי יכולה להיכנס לקבר במקומו, ושהוא יהיה כאן, הייתי מוכנה, כי בין כה וכה אני מרגישה שאני שם איתו. לפחות שהוא יהיה כאן, חי ונושם ומעניק אושר לעשרים האנשים שהוא העניק.

יום ראשון השבוע נערכה אזכרה להרוגי הפיגוע בכפר-דרום, בהם שלושה חיילים מראשון-לציון. הרחק מההתעניינות התקשורתית, הרחק מתחושות לב הציבור הסו-ערות כשבוע שבו אירע הפיגוע. בעידן שבו הפיגוע הרצחני הבא הוא רק עניין של זמן, אין זמן להתעכב על פיגוע יחיד. קו 5, בית-ליד, כפר-דרום והאחרים הם רק תחנות בדרך לשלום, כפי שטוענים חלק מהמנהיגים.

אבל בעוד הציבוריות הישראלית מתחילה להשלים עם המחיר הכבד ברם, נותרות מאחור משפחות וחברים עם צלקות שלא יגלידו לעולם. צביקה נרצח ז"ל מראשון-לציון היה אחד ההרוגים בקיגוע לפני כחודש. הוא הותיר משפחה שבורה וחברים שנפרדו ביום אחד מתמימותם.

המ"מ אמר לי: החבר שלך נהרג

אורן בורנשטיין: "אני חבר ילדות של צביקה מגיל הגן. התגייסתי לגבעתי שלושה חודשים אחריו, בנובמבר 1994. בבוקר הפיגוע הייתי עם המחלקה שלי בכסיס הטירונים. שמענו שהיה פיגוע וכולם ידעו כי הנפגעים הם מגבעתי. חשתי צביטה בלב. מייד חשבתי על צביקה ועל חבר נוסף שלי, טל. התקשרתי לאמא שלי ושאלתי אותה אם היא יודעת משהו. היא לא ידעה דבר וסיכמנו שנישאר בקשר. אחר כך ירדנו לאימון וכל הזמן ניקרו בי מחשבות שקרה משהו. התפללתי שהחברים שלי לא נפגעו.

"לקראת הערב נאספנו לעליית משמר. אחריה קרא לי המ"מ שלי. כשהוא קרא לי בכלל לא חשתי. חשבתי על משהו אחר. הוא לקח אותי לצד ושאל אותי אם שמעתי על הפיגוע. אמרתי שכן. הוא אמר לי שהחבר הכי טוב שלי נהרג בפיגוע. הוא הרכין את הראש והתחיל פשוט

לנחם אותי, שכל סגל הפלוגה משתתף בצערי, שבדיוק בגלל דברים כאלה אנחנו נמצאים פה ושצריך להמשיך ולשמור על המדינה. כשהוא דיבר הסתכלתי לו בעיניים ועשיתי תנועות 'לא' עם הראש. לא התייחסתי אליו. לא האמנתי. הוא שאל אותי אם אני בסדר ואמרת שכן, רק כדי שיניח לי. המשכתי בכל הפעילות כרגיל."

"למחרת, לפני שיצאתי להלוויה המשכתי לעשות הכל כרגיל. עזרתי לחברים שלי במסדר בוקר. רק כשהגעתי לכארט-שבע כדי לתפוס אוטובוס לראשון, התחלתי להבין מה קרה. קניתי עיתון. אולי חיפשתי אישור או הכחשה. אי אפשר היה שלא להבחין מייד בתמונה של צביקה. רק אז ממש האמנתי שזה מה שקרה.

"באוטובוס לראשון-לציון ישב לידי חן גולדר, חבר מהפלוגה שיצא להלוויה של איתי דינר, שנהרג גם הוא בפיוגוע. האוטובוס היה כמעט ריק, ומי שהיה דיבר על הפיוגוע. אני זוכר שהייתי קפוא ואדיש, חן בכה בכל פעם שהזכירו את השם של איתי. ככה נמשכה הנסיעה."

"כשהגענו לבית העלמין ניסיתי למצוא את שני, החברה של צביקה. ברגע שראיתי אותה רצתי אליה והחבקנו. היא בכתה עוד לפני שנפגשנו, אני פרצתי בבכי, היא צעקה משהו כמו: 'אין יותר צביקה שלי'.

"אמא של צביקה ואחותו צעקו שחתכו לי את הנשמה, כל צעקה חתכה אותי מבפנים. את הקטע שלקחו את הארון אני זוכר במטושטש. לא שמתי לב למה שקרה. אני ואהוד רצינו להיות קרובים לארון. אמא שלו המשיכה לצעוק. כל הגוף שלי רעד.

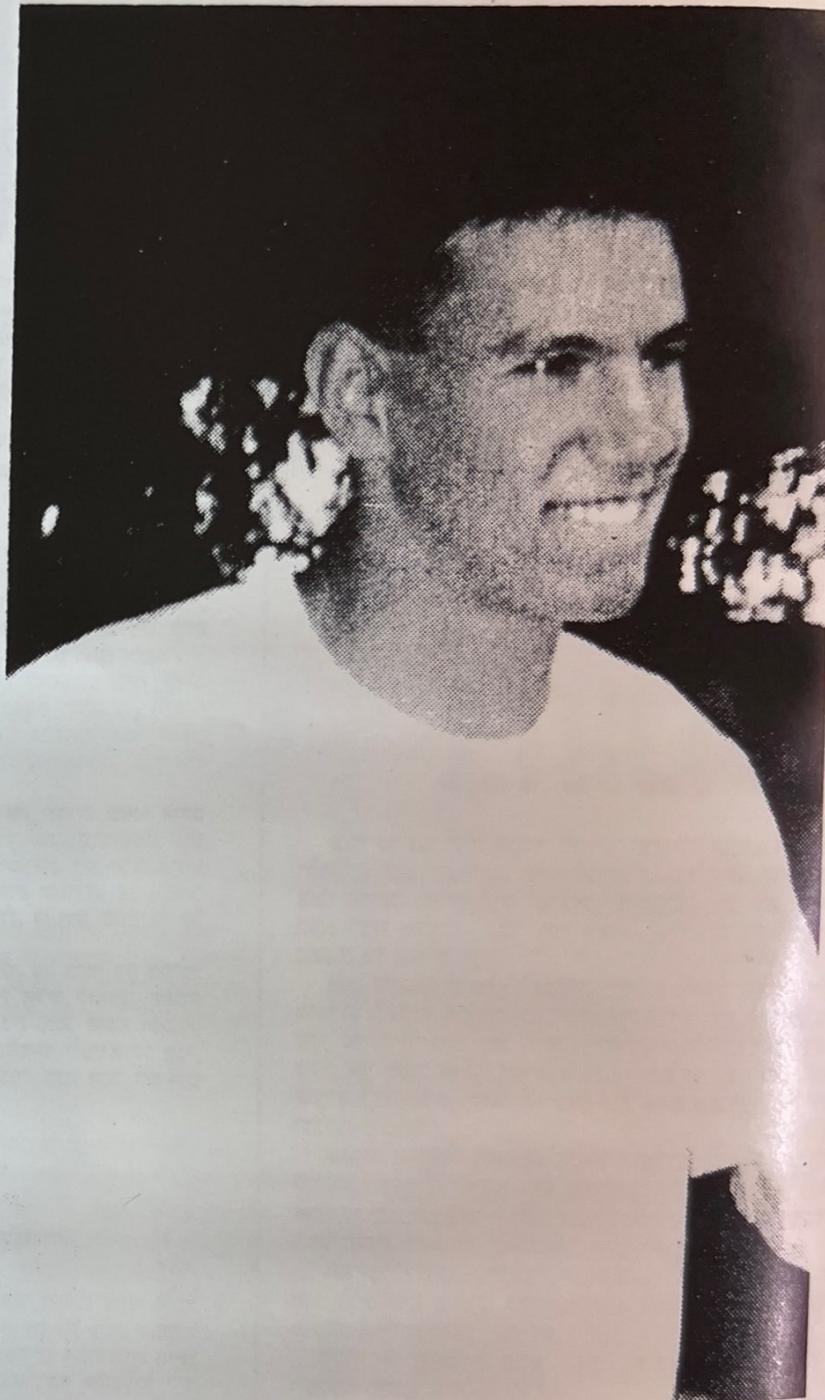
"אני מכיר את צביקה מהגן. הוא תמיד חיפש הרפתקאות והיה משוגע על כלי מלחמה. היינו בונים רוגטקות, כלים ליריית חיצי נייר. היו לו חושים חדים וביטחון עצמי. כשהיינו בכיתה ה' החלטנו להיות תקליטנים. התחלנו מכלום, לצביקה היה חוש לאלקטרוניקה והוא בנה אורגני-אורות, כדורי מראות. היינו מתקלטים לכיתות ד'ה'. הדברים הללו תמיד משכו אותו.

"בחטיבת הביניים למדנו ב'אחרון-הביל' וימים' ואחר-כך בתיכון עמית-עמל. תמיד הוא היה חייכן. בכל מקום אהבו אותו, הוא היה מתקשר עם אנשים בצורה מדהימה, אני לא מכיר מישהו שלא אהב אותו. הקטע החברתי היה מאוד חשוב לו. החברים היו מאוד חשובים לו. השתדל מאוד להצליח עם בנות, והוא הצליח."

"הוא אהב בעלי חיים. גידל כלב. אחר כך היו לו תוכים. הוא אפילו התעסק עם דגים. בתקופת התיכון הוא התחיל להתעניין בספורט ימי. עשה קורס צלילה והיה יוצא לדוג."

"הוא התבגר ראשון. עם שני, החברה האחרונה שלו, הוא יצא כשנה וחצי. הם לא הסתגרו לבדם, נשאר אחד מהחברה ובליון. תמיד נשאר בקשרים טובים עם החברים. היינו יוצאים הרבה לבלות. הולכים ל'בלושי' או ל'קאמה סוטרא'."

"הוא התגייס ב-31.7.94, עשינו לו מסיבת גיוס. קנינו לו רובה מים וכל מיני שטויות. הוא היה הראשון שהתגייס. היה קצת מבואס בגלל שאנחנו עדיין אזרחים. שלושה חודשים אחר כך, כשהתגייסתי גם אני, לא ידעתי לאיזו יחידה כדאי ללכת. בגלל שצביקה הלך לגבעתי עשיתי את זה גם אני."

לפני כחודש נהרג צביקה נרבט ז"ל מראשון-לציון בפיוגוע בכפר-דרום. אורן בורנשטיין, חברו מילדות, מושיק הירש, חברו למחלקה ומיכל נסתר, ידידה קרובה, מספרים במונולוגים כואבים על משמעות המוות שמעבר לתמונה הממוסגרת בעיתון, ועל הזיכרון הקולקטיבי הקצר

מונולוג של אלמנה קטנה

החבר שלי, היה הכי יפה והכי נבון, כמעט 190 ס"מ, מספרת שני שוורץ חברתו של צביקה ורבם זל. חמיד וראיתי קטנה כזאת לידו, והוא קרא לי 'קטנה שלי'."

לפני חודשים ספורים קראה שני שוורץ באחד העיתונים כתבה על "אלמנות קטנות", אותן ננות שחבריהן הצמודים נהרגים בסרט עת, ומותירם אותן כרד, לחיות את השכול. "כשקראתי את הכתבה הזאת בכיתי", אומרת שני "אבל לא חשכתי לעצמי שתוך זמן קצר גם צביקה שלי יורג. תמיד חשבנו לעצמנו, כשהוא יעלה ללבנו נתחיל לראו, בינתיים אין מקום לראגה. הוא כל כך אופטימי, כל כך שמת, אצלו תמיד "הכל בסדר, הכל בסדר", והנה, כך רצה הגורל."

היא ראתה אותו לראשונה לפני שנה ושלושה חודשים, במסיבה בתיכון "העמית". "ראיתי אותו עומד בצד, נבון, שקט כזה, עם עיניים יפות, והוא מיד מצא חן בעיני. שאלתי כמה אנשים, ואף אחד לא ידע איך קוראים לו. בסוף חברה שלי השיגה את הטלפון שלו. אני אחת כזאת ביישנית, שלא מוכרת עם בנים, אבל החלטתי להעזי ולהתקשר. כבר כשיחה הראשונה הוא היה כזה מקסים. אמרתי לו כל הזמן, אני לא כזאת, אני לא כזאת שמתחילה עם בנים, והוא אמר לי, מה פתאום, אני שמח שהתקשרת. ואז נפגשנו. עברו זאת היתה פגישה עיוורת, ואחר כך הוא אמר לי שמדגע הראשון מצאתי חן בעיניו. אחרי שבועיים כבר ידענו שאנחנו חברים.

על הספה מונח הדובי שצביקה נתן לה במתנה, ולצידו פזורים מכתבים, כרטיסי ברכה, פתקאות קטנות. "אני שומרת הכל. כל מכתב, כל ברכה, כל כרטיס קולנוע. קניתי לו שרשרת והיא נקרעה, אני שומרת אותה. והנה, העגיל הזה. הוא קנה לי עגילים, אחד אבד, את השני אני שומרת. את העגילים שאני עונרת עכשיו קיבלתי כשנת מהדורים שלו ליום ההולדת. כל כך לא מגיע להם, הם משפחה כזאת מקסימה, כמוהו. תמיד רק לתת ולתת."

"איפה שצביקה לא היה, ההורים שלו היו נוסעים לבקר אותו, גם לעזה הם נסעו. לרוב הביקורים הצטרפתי גם אני. ככל הטכסים הייתי, בטכס כומתה, בטכס ההשבעה, ותמיד אמרתי, הנה החבר שלי, הכי יפה והכי נבון, כמעט 190 ס"מ. תמיד נראיתי קטנה כזאת לידו, והוא קרא לי "קטנה שלי". כשהוא בא לבקר אותי בסירונונות עמדת על אכן כרי להגיע אליו. כשהוא היה מחבק אותי לא היו רואים אותי."

"הוא היה מתקשר אלי מהבסיס בכל הורמנות והיה אומר לי, את זוכרת שאני אוהב אותך, את לא שוכחת, נכון? הוא היה אחד כזה שלא מתבייש להגיד. גם כשהחברים שלו עמדו לידו, הוא היה אומר, אני מתגעגע אליך ואוהב אותך. המרחק רק קרב ביננו והגעועים עשו לנו טוב. תמיד אמרתי לו, לא אכפת לי כמה רחוק שתהיה, אני תמיד אוהב לך. היה לי קשה לחכות, אבל כשהוא היה מגיע עם החיזק שלו, זה היה שווה לי כל רגע."

"כל החיים שלי היו צביקה. כל הזמן רק ריברתי עליו וחיכיתי לו. כל הזמן רק צביקה וצביקה. הייתי מזכירה אותו בערך מאה פעמים ביום, מתקשרת אליו לבסיס, מחכה למכתבים ולטלפונים שלו. במכתבים שהוא שלח לי הוא היה מצייר מין סימן שהוא המציא, כמו ציור כזה עם האותיות של צביקה ושני. בבסיס יש כאלה שהפסיקו לקרוא לי שני, והתחילו לקרוא לי צביקה. בכל מכתב ששלחתי אליו כתבתי לו שיר. הנה אחד השירים שכתבתי לו:

"כשאתה הולך, מרוב געגועים אני משתגעת

אבל אני יודעת שתחזור אלי ותאמר, אני אוהב

ולמרות שאתה הולך כל פעם, אני עדיין אוהבת

ולמרות שאתה הולך, אני עדיין מחכה

ולמרות שאתה הולך, אני עדיין נשארת ואשאר תמיד ולנצח אוהבתך."

כשכתבת את השיר הזה לא חשבת על רברים רעים?

"להפך, רק על טוב. למרות שהתגעעתי, ידעתי שהוא תמיד יחזור ויחבק אותי והכל יהיה בסדר. צביקה היה כזה שתמיד נתן לי להרגיש שאפשר להסתיר עם כל דבר, ושהכל יעבור. כבר תכננו את הרגילה שלנו יחד, רצינו לנסוע לצפון, כי בפעמים האחרונות היינו באילת, פעם במלון "אלמוג ים" ופעם ב"קרלטון". צביקה צלל, והוא רצה שאצול יחד איתו, אבל לא רציתי. חיכיתי לו מחוץ למים, והוא היה כל כך יפה עם מדי הצלילה. צילמתי אותו, אבל התמונות לא יצאו. הוא התקשר, ובכיתי לו בטלפון, צביקה, אף תמונה לא יצאה. הוא אמר לי, לא נורא, לפחות נשאר לנו הזכרון הטוב. ובאמת, רק זכרונות טובים יש לי ממנו. אף זכרון רע אחד, כלום."

היא לבם תיכוננים ארוכי טווח?

"לא ריברנו על חתונה. אמרתי לו, צביקה, בשביל מה לנו לדבר כל כך רחוק? בוא נגמור קודם את התקופה הזאת של הצבא, ואחר כך נראה. חשבנו על ההוה, לא תכננו תוכניות לעתיד. אמרנו, כיה לנו בהווה, מה שיהיה - יהיה. אי אפשר לתכנן, כי כשמתכננים, הכל הולך הפוך, וככה, תראי, מי ידע שזה יגמר ככה? לא חשבנו בחיים שהוא ימות, ובטח שלא בצורה הזאת. פחדנו מהיום שהוא יגיע ללבנו, בכל זאת "גבעתי" זה יחידה קרבית, אבל מי חשב שהוא ילך באוטובוס?

"כולם אומרים לי, תהיי חזקה, אבל כמה חזקה אפשר להיות כשמאבדים חבר, ועוד כזה חבר? חברה שלי כתבה לי מכתב, ויש בו שורה אחת, שהיא כל כך נכונה: "אומרים שהטובים תמיד הולכים, אז אני פונה לטובים שיושבים למעלה, הכינו מקום, כי הנה מגיע אליכם הטוב ביותר."

■ סיגל בן-קובצ'יני

סמל צבי נרבט

בן 19, מראשון-לציון

רדף אחרי האוטובוס - ונהרג בתוכו

צבי נרבט היה אמור לחזור אתמול בערב הביתה ולבלות עם חברתו, שני שוורץ, את יום הולדתה. צבי איחר לאוטובוס שיצא מאשקלון, אך לא ויתר. הוא רדף אחריו, עצר את הנהג, עלה על האוטובוס ומצא בו את מותו.

צבי, שכנית קרא לו צביקה, היה בן וקונים. חברתו שני סיפרה, כשהיא ממורת בבכי: "לפני שהוא יצא הוא צילצל אלי, איחל לי מזל טוב ליום הולדתו, ואמר לי: 'ילדה יפה שלי, אני אוהב אותך' וברח. ב-10:30 הוא התקשר שוב לפני שעלה לאוטובוס, ואמר לי מזל טוב פעם נוספת. איוה יום הולדת קיבלתי."

אתמול התקשר ב-10:00 בבוקר לאחותו, יפית, וסיפר לה שהגיע לאשקלון ושהוא יוצא באוטובוס של שעה 11:00. הוא אמר לי שהכל בסדר - וזהו. לא חלמתי שכעבור כמה שעות אסע לחפש את גופתו בסורוקה, סיפרה אמש.

"צביקה היה כל עולמנו", המשיכה וסיפרה האחות, "אבא חזר מהעבודה מוקדם כדי להקפיץ אותו לצבא, אבל הוא פיספס אותו וצביקה כבר יצא, ויתר לא יחזור אלינו".

הלווייתו תתקיים היום בשעה 13:00 בצדהיים בבית העלמין הצבאי בראשון-לציון.

יהודית יחזקאלי ועתיים

יריעות אחרונות

10.4.1995

במהום

14.4.1995

אנחנו מיתים איתם

„כנראה שריבוננו של עולם לוקח אליו את הילדים הכי יפים והכי טובים“

סמל צביקה נרבת, בן 19 במותו. מעולפת למחצה נגררה האם לקבר בנה, וזעקה „צביקה שלי“, ולא העז להביט אל האדמה. „אח אחד היה לי, רק אח אחד...“, בכתה בתה, יפית. „צביקה היה לוחם מעולה“, ספר לו מפקדו, „לקח הכל בקלות, עם חיוך, עד שפגע בו המרצח במכונית התופת“

ידיעות אחרונות

יום שלישי, י"א בניסן תשנ"ה - 11.4.1995

ראשון-לציון קוברת שלושה מבניה

בבית נרבת יושבת חברתו של צבי, שני, עם הוריה. למרבה האירוניה, חל באותו יום יום הולדתה של שני.

ערב קודם, במוצ"ש, יצאו עם החבר לחגוג במסעדה. האם מספרת כי צבי היה אמור להשאר בצבא בחג הפסח, ולכן קיבל חופשה בשבת שלפני כן. צבי, בוגר "העמית", הותיר הורים ושתי אחיות בוגרות.

יום ראשון השבוע היה יום קשה, למדינה כולה ולראשון-לציון בפרט, שאיבדה שלושה מבניה - שני חיילים וחיילת שהיו בדרכם לבסיסיהם ברצועת עזה.

גל גפן

עלה. שעות ספורות לאחר מכן כבר הודיעו למשפחתו על מותו.

„את קולו כמעט ולא נשמע, יושב הוא בסוף הכיתה, ילד גבוה ויפה ואינו מתערב בכל נושא“ כך נכתב על צביקה ז"ל בספר המחזור של מחזור י"ד בתיכון העמית בראשון לציון. „כך נכתב“, מעידים חברים, „וכך גם היה“. הוא היה הילד הכי יפה. הכי שתקן ונחמד ולא היה אחד שלא אהב אותו. היו לו כל מיני דברים מיוחדים. הוא לפעמים היה קופץ לים ואפילו הולך לדוג. מספרת אחת מידידותיו: „תמיד כשהייתי חוזרת מהצבא הוא היה שם בשבילי. לשמוע, לעזור, תמיד מוכן לעזור.“

שני, חברתו, עזבה את המקום רק בתמיכתם של חברים וחברות. בן 19 היה במותו.

שלי? !“ כאשר אמר אביו קדיש בקול צרוד וחלש, כל הנוכחים הסבו ראשיהם כמהירות וניגבו דמעה. מפקד חטיבת גבעתי ספד לו: „הוא היה משכמו ומעלה. היה הרוח החיה בין חבריו. תמיד היה חייכן והיה לוחם מעולה שמשך אחריו את כל חבריו“. הבכיר נשמע בכל פינה ומכל כיוון. מחרן לחומות בית העלמין ישבו ירדיו של צביקה ומירדו בבכי.

אתי שוורץ חברתו: „יצאנו יותר משנה ומאוד אהבנו אחד את השני. אני הייתי היחידה שקראתי לו צבי.“

לאחר הפיגוע התברר, לגודל הזוועה, עד כמה הגורל מתעתע. צביקה היה יכול להינצל מן הפיגוע. הוא איחר לתחנת ההסעה והחל לרדוף אחרי האוטובוס. הנהג, במחווה מיוחדת עצר לו והוא

צביקה נרבת ז"ל, "הילד הכי יפה, הכי שתקן והכי נחמד"

מאות אנשים הגיעו ללווייתו של צביקה נרבת, ניצבים בכל פינה סביב החלקה החדשה. בין הקהל העצום בלטו עשרות חובשי כומתות סגולות של חבריו לפלוגה. ביום אחד הם איבדו כמה חברים. עם מכת נורא בעיניים נשאה כיתת היורים של מטחי הכבוד את כלי הנשק וכיוונה לשמים. המבטים והבעות הפנים אמרו הכל.

האם והאחות, נתמכות בידי חברים ונעזרות על ידי צוותי מגן דוד אדום, התקשו להסתכל על הבור שבו ניטמן צביקה. אחותו סירבה להיפרד ממנו וזעקה בקריאות שבר „היה לי רק אח אחד!“ את קריאות השבר של האם ניתן היה לשמוע במהלך הלוויה: „מה אני אעשה בלעדיך צביקה“

ערים 14.4.95

לצביקה נרבת היו עיני שקד מבווישות. הוא אהב את שני, החברה שלו, ולא התבייש להגיד לה את זה אפילו ליד החברים שלו. הוא היה רק בן 19, אבל הרבה אנשים היו תלויים בו

במהות

ערב חג הפסח תשנ"ה - 14.4.1995

צבא הגנה לישראל

מודיע בצער על מות

סמל

צבי נרבט

ז"ל

בן חיים וחנה

הלוייתו תחקים היום, יום שני,

י' ניסן התשנ"ה (10.4.95) בשעה 1:00 בצהריים

בחלקה הצבאית בבית העלמין בראש"צ

רכב יעמוד לרשות המלווים

מביתו ברח' כצנלסון 12 מהשעה 12:30

למשפחת נרבט

משתתפים באבלכם הכבד בנפול בונם

צביקה

ה"ד

בוגר ביה"ס בארי

משפחת ביה"ס
"בארי"

במלאת שלושים

לנפילת בנו ואחיו היקר מכל
בפינת הירצוני באוסטריס כפר דרום ועד סטיח

**צביקה
נרבט**

ה"ד

תתקיים אזכרה

וגילוי מצבה

א"ה, ביום שלישי ט' אייר תשנ"ה

(9.5.95) בשעה 4.30 אחה"צ

בחלקה הצבאית בבית העלמין הישן

ראש"צ

אוטובוס יעמוד לרשות מוקדי וברו ליד בית המשפחה

ברחוב כצנלסון 12 בשעה 4.00 אחה"צ

המשפחה

למשפחת נרבט

אתכם באבלכם בהילקח בונם היקר

צביקה ז"ל

דיירי הבית כצנלסון 10-12

מכון מצאנו מים-מכון ללימודי היהדות ולקידום המשפחה
רח' רוטשילד 38 ראש"צ

יחד עם כל תושבי ראשון-לציון וכל בית ישראל
אנו כואבים עמוקות את נפילתם של

איתי דינר

צבי נרבט

נטע סופרן

ח' ינקוס דמס

משתתפים עם המשפחות השכולות ביגונם ובאבלם הנורא
המקום יחם אותם בישועת ישראל במהרה

בתכנית

בשעה 17.30

- חנוכת גן צבורי ע"ש שלושת הנופלים
ברחוב בית לחם פינת רח' טביב

ישאו דברים:
נציג המשפחות השכולות

מר מאיר ניצן - ראש העיר

בשעה 18.30

- ערב לימוד לזכר הנופלים
בבית הכנסת "תפארת בקר"
רח' שיבת ציון 4

ישאו דברים:

הגרי"מ לאו שליט"א - הרב הראשי לישראל

הרב י.ד. וולפא שליט"א - רב העיר

הרב י. עזרן שליט"א - רב העיר

מר מאיר ניצן - ראש העיר

עו"ד יעקב אריאב - חבר מועצת העיר

מר צבי גולדברגר - הנהלת ביהכ"ס "תפארת בקר"

מנחה:

הרב ד"ר פני איזק

הננו מתכבדים להזמין

לערב לימוד והנצחה

לזכרם של שלושת החיילים

תושבי עירונו

איתי דינר

צבי נרבט

נטע סופרין

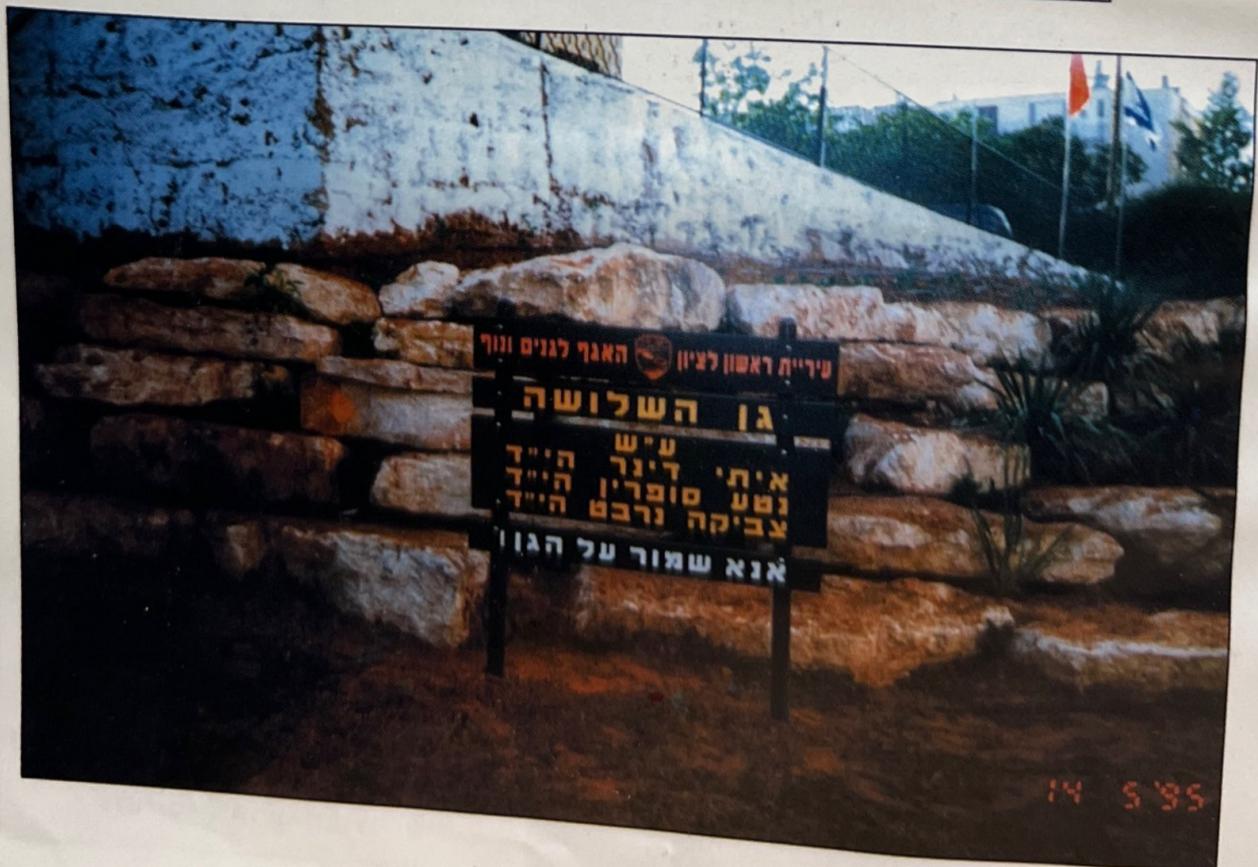
שנפלו בפיגוע האוטובוס בכפר דרום.

שיתקיים אי"ה ביום ראשון

י"ד באייר תשנ"ה (14.5.95)

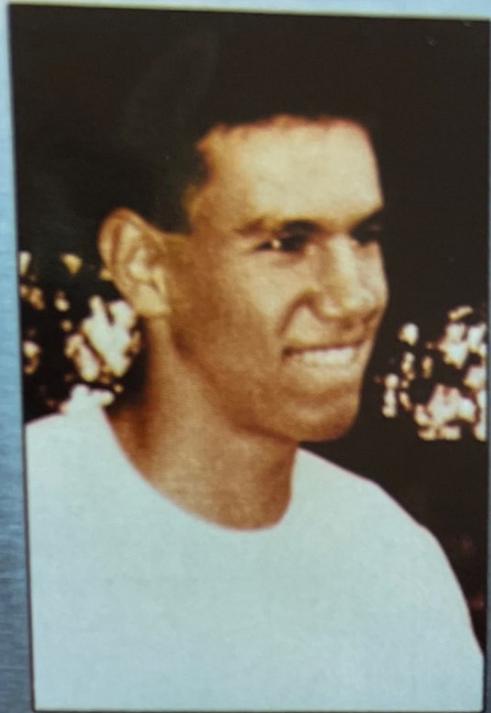
במעמד

ראש העיר מר מאיר ניצן,
רבני העיר, חברי מועצת העיר
מ"מ ראש העיר מר ירח יעקבי
המשפחות השכולות ומוזמנים

14 5 '95

בי"ס יסודי "בארי"

צבי (צביקה) נרבט

נולד י"ז טבת תשל"ו

בפעולת מחבלים מטילי אימה על תחבורה אזרחית בכבישי רצועת עזה, ט' ניסן תשנ"ה נפל צביקה.

צביקה היה באוטובוס שנפגע על ידי מכונית תופת ליד כפר דרום.

היה מסור למשפחתו, נאמן דואג לסובבים אותו ואהוב על כולם.

חייל ממושמע, מילא כל תפקיד אשר הוטל עליו.

מכר אותך תמיד

צביקה נרבט ז"ל, נולד בראשלי"צ

ב- י"ז נטבת תשל"א, ונפ' 21.2.94

למד בבי"ס "בארי" ובחטי"ב יארחן הבי"ס

סיים את לימודי הבי"ס והתיכון "עמית-עמל"

התגייס לצה"ל ב- 17.94 לחטיבת גבעתי

נהרג בפיגוע איבה באוטובוס, בדרך לבסיס

בכפר דרום, ברצועת עזה.

ב- ט' ניסן תשנ"ה, ונפ' 19.4.94

בן יחיד בנשואו

פינת הנצחה
חט"ב "אחרון-הבילויים"

לביקה (נמט) -
 את קוזא נאקא וואו נאקא
 יונט הונט סטויל הנאיה
 יאק קטוה וינא
 וואו אונקוה סט נאקא

מחוק, מסך המחוק

צביקה נמט נהרג ב-9.4.95 בשנות כמסר ודום.
 ביום היכרותו האחרון נאספנו כולנו, כשנוסף עוד שם לאותה רשימה נוראית, ובה שמות בוגרי בית הספר שנמלך במערכות ישראל. המסע היה והשם קצת יותר מוכר, והתמונה שבעיתון, עם החיוך האינטימי, והדחדחה בראשו.
 ביום היכרותו הזה משגנו כולנו את כאב השכול יחד עם חברי הילדות של צביקה נמט, חברים עם מניס מוכרות, שעד לפני מספר חודשים ישבו בינינו בחצר בית הספר. עכשיו הם חיליים, לנשי מדיים, שבאז לבית הספר לצפות במקסי. ביום היכרותו הזה ראינו חיליים עם למסות בעיניים, ובלילנו היינו איתם.
נמט היספורד

לדיכורו עשרלה צביקה

אך לפתע נשפט המיפוד שגראה כמו
 ענו שמשתוד
 ורית של נמט נישא באורח.
 צעקות של אנשים הבוכים ברחמה
 שפישות יצילם ויחשיב יד לעזרה.
 ואותו צעיר שנוכר לו באו
 פכשיו הוא שוכב שם, שוכב ולא זז.
 ואימו שנושקה לו באותו היום,
 לא ידעה שהיא נפרדת ממנו, נפרדת
 לשלום.
 כי הוא איננו עוד ולא יחזור.
 ואותו יום צחור, הפך את צבעו לשחור.
 והמילה של אימו על קברו של בנו
 תמילה שתחודת אל קול הממה
 עד מתי אלוהיך עד מתיז ואם לא ואי-
 תי ריז

זה היה בוקר של שמש שטוף אור,
 ופא פמה את צעירי כי הוא קם אל ה-
 רוח.
 לאור שלבש את מדיי ושקף תלבושים,
 הוא נשק לאימו ולחש בקולו תפעים.
 יאקישר כפס המיד ואולי אחרון מדי.
 ואם לא אז בסוף שובידי כי אמר.
 ומדיי יצא אל רדכו לזיוון התחנה
 שמשש נמט למסות לכיסו אי שם בא-
 רצנו הקיטה.

בערוו הוא במתוך לאתו אוסובוס,
 תממלה התחנה ונהיה קצת צמט,
 והוא מסתכל לעבר האופק לימין ול-
 שמאל,
 ונוכר בחברתו שנושקה לו אומול.
 ובלבו הוא חשב ילא נורא אז עוד
 כמה ימים לסמל.

פרחים נקטפים

צביקה, כך קראו לך כשנולדת
וכך קראנו לך כשהכרנו אותך,
לפעמים לשם אין משמעות
עד שמגלים את האהות

גילינו אדם שהוא חבר אמיתי שקט, מסור ואאוד ארכי.
עברנו איתך הרבה ביחד בטירונות ובאימונים.
ואפילו חלמנו יחד על חלומות רחוקים.
היית איתנו שרוש בתוכנו כאו פרוח יפה ורענן.

פרחים נקטפים, פרחים יפים.
ואוטירים את כולם, כולם עזובים
ואתה צביקה היית פרוח גאה
אשר גבעולו לעולם יראה
עלי כותרת רבים היו לך
עלים של שקט של טוב, עלים של קסם שהיו רק לך
והאון עלים של חברות טובה,
היית אחינו, אחד משלנו,
אך הרגע אחד נקטפת מאיתנו.

שדה הפרחים ארכין את ראשו
לציטו של חבה, לציטו של אח
שהיה בתוכנו ואמנו הילך.

לציטו של אח יקר, וחבר נאמן,
יהי לציטו ברוך

לא הספקתי להגיד לו,
 לא חשבתי שצריך,
 אני בטוח שידע,
 אני מצטער,
 כי לא הספקתי להגיד לו,
 גם שנסע לצבא
 לא חשבתי שצריך.
 הייתי בטוח שהוא יודע,
 שבטוח תהיינה הזדמנויות
 לספר לו,
 לנשק לו.
 אבל עכשיו,
 בכל זאת, אני חושב,
 שצריך הייתי לספר לו
 עד כמה אני אוהב.